

disztedényeit oly mázzal látta el, melyen az égetés alatt a különféle szebbnél-szebb márvány-erezetekkel teljesen hasonló erezetek magoktól képződnek. Mindezeknél csodásabb vívmánya azonban az úgynevezett *Eosin*, melyet a keramia európai hírű búrának: Wartha Vince tanárnak buzgó közreműködésével sikerült előállítani, új életre keltve a régi idők egyik csodáját: a híres spanyol lüster-faience-ot. Volt idő, midőn azt hitték, hogy a fényadásnak ezt a titkát a keramia nagy olasz mesterei sirba vitték magukkal; Wartha és Zsolnay bordó-vörös alapon török, indiai és perzsa motívumokkal az 1896-ki milleniumi kiállításon olyan disztedényeket mutattak be, melyek a nagy gubbiói mester: Giorgio Andreoli mesés árakon fizetett készítményeivel bátran versenyezhetnek, sőt túl is szárnyalják azokat. A mi ezredévi kiállításunknak alig volt távolabb földre is elható vívmánya, mint ez a ritka művészeti értékkel bíró találmány.

Tévedés volna azonban azt hinni, hogy Zsolnay csak a műszerető közönség fényűzési igényeinek kielégítésére dolgozott s gyárában csak a szemnek tetsző, de praktikus értékkel alig bíró tárgyakat állított elő. Ha Budapesten a táviró-hivatalnok gépéhez ül s messze országokba röpi tovább a köztendőköt, a Zsolnay Vilmos gyárában készült elszigetelőkön fut végig a sodrony-háló, mely világábrákat kapcsol össze s rövid pillanatok alatt közvetíti a gondolatot. A föld alatt végig futó hatalmas csövek szintén az ő gyárából kerülnek ki, s a világ kapitálisában: Bécsben, Párisban, Londonban a legbúzsikébb paloták homlokzatán bámulják a dekoratív faience- és porcellán-művészetet, melynek szintén Zsolnay Vilmos a megalkotója. Magyarországon az első ilyen építészeti díszítményeket Budán, a királyi vár alatt levő bazáron alkalmazta mesterünk; azután a budapesti belvárosi plebánia-templomba készítetett egy gót stílusú 13 méter magasú oltárt faienceből fényes és fénytelen színekben, gazdag aranyozással. És az ő ritka művészetét hirdetik a budapesti iparművészeti múzeum, valamint az új országház részére készített díszítmények is, melyek már nem egy, fővárosunkat látogató idegent ejtettek bámulatba.

Zsolnay, hogy a műépítészeti célokhoz, különösen pedig a szobrász-munkáknak még jobban megfelelhessen, egy kiválóan kemény, közszerű anyagot állított elő, melyet *pyrogranit* név alatt hozott forgalomba. Ez a sárgás-szürke színű anyag oly kemény, hogy a vas vagy aczél erősebb érintésére sziporkázik; a légbeli csapadékokkal és fagygyal szemben csaknem érintetlen, a fénytelen színezésre pedig különösen alkalmas. A budavári Mátyás-templom főbejárata felett levő timpanon már ilyen pyrogranitból készült, s ezt az anyagot alkalmazta Zsolnay a budapesti új országház, a budapesti műegyetem s a pécsi színház díszítésénél is. Utolsó ambiciózusabb alkotásai ilyen anyagból a budai várak Szent István-terme részére Roskovics Ignác festményei után készített királyarcképek voltak.

Zsolnay Pécssett mindezen művek előállítására hatalmas telepet rendezett be utcákkal, kertekkel, nyüzsgő élettel. Ez a gyártelep több mint tíz holdnyi területet foglal el s mintegy 800 munkásnak ad állandó foglalkozást. Csupa magyar anyagot dolgoznak itt föl magyar stílusú műtárgyakká, s hogy a gyár megőrizze nemzeti jellegét: Zsolnay agyag-ipariskolát is létesített, hol jobbra a munkások gyermekei nyeric kiképzetésüket. A telep világhírnek örvend, s a mester iránt mindig nagy elismeréssel viseltető koronás királyt is nem egyszer látta már falai között.

A nemes faience modern nagy művésze most már nem forral újabb terveket, nem sürög-forg, nem rendelkezik az őt mindig hódolattal és szeretettel környező munkások között. Az öreg fazekasmester — mint magát nevezni szokta — elköltözött oda, a hol nagy elődjai: a Della Robbiák és Palissy várják őt. Nemes alakja azonban élni fog a műtörténetben, mert ő teremtette meg azt az iparágat, mely a magyar műipar összes termelése között a legnemesebb magaslatokra emelkedett s a világon mindenütt elismerést szerzett a magyar talentumnak.

Szana Tamás.

Goszlet fényképe után.
MAJLÁTH BÉLA.

MAJLÁTH BÉLA.

1831—1900.

Egy régi, érdemes magyar tudós költözött el ismét az élők sorából: Majláth Béla, a Nemzeti Múzeumkönyvtárának nyugalmazott igazgatója, a Magyar Tud. Akadémia levelező tagja. Halála hosszú szenvedés után március 23-án következett be Budapesten.

Az elhunyt, a ki már mint zsenge ifjú vitézül forgatta a kardot szabadságharcunk véres küzdelmeiben, érettebb korában szívvel-lélekkel a tudományoknak adta magát, s bár a közélet terén is buzgón és sikeresen működött, mégis a tudomány, nevezetesen a történelem és régészet s ezek mellékágainak művelésében találta inkább éle feladatát, s e téren kifejtett munkásságával maradandó érdemeket szerzett.

Székhelyi Majláth Béla 1831 június 18-án Andrásfalván, Liptóme gyében született. Középkorait a miskolci ref. gimnáziumban bevégezvén, 1848-ban Temesvárra ment a bölcseleti és jogi tanfolyamot hallgatni. Az akkori kezdődött nemzeti közzelem azonban ő vele is félbeszakította tanulmányait, mint annyi sok más ifjával. Belépett a pesti 13. honvédszállóaljba, részt vett az egész téli hadjáratban, harezolt Buda ostrománál, hol kétszer kilöttek alóla az ostromhágesőt, de azért egyike volt az elsőknél, kik a bástya falaira feljutottak, a miért is honvéd érdemjelt kapott és hadnagygyá neveztetett ki. Tizenhét csatában vett részt s a szabadságharc leveretése után Erdélyben bujdosott s a dévai hegyek között egy császári dzsidás csapat több társával együtt elfogta. Mint foglyot Temesvárra vitték, melynek kazamatáiból azonban három hónap múlva szökéssel menekült. A következő két évet aztán bujdosással töltötte a felső vidéki vármegyékben, rokonai barátságos és vendégszerető házában rejtőzve. Később a fővárosba jött, hogy mérnök képezze magát. De sorsa úgy hozta magával, hogy ezt a tanulmányot sem végezhetette be. Nagynénje ugyanis, a nagy műveltségű Pongrácz Antónia fiául fogadván, megbizta liptóme gyei gazdasága vezetésével.

Majláth Béla ekkor magán úton, de annál derekasabban kezdte képezni magát. Elkezdett irogatni is. Különböző lapok és folyóiratok hasábjain sűrűn találkozott költeményeivel, beszélyeivel, tárczáival, vagy komoly politikai és közgazdasági cikkeivel az olvasó. Harmenczkét éves korában családi tűzhelyet alapított, nőül vevén Szentmiklósi és Óvári Pongrácz Annát.

Az új alkotmányos korszak beálltával élénk részt vett Liptóme gyé közéletében, s oly népszerű lett, hogy előbb főjegyzővé választotta, majd pedig 1875-ben az alispáni székbe ültette a megye bizalma. Már főjegyző és alispán korában hírnevet szerzett magának, mint fáradhatatlan régiség- és történetbúvár, de kedvenc tudományos foglalkozásának részébe csak akkor jutott el, midőn Fraknói Vilmos után a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának igazgatóórávé neveztetett ki 1879 október 1-én.

Itt, az ország egyik leggazdagabb könyvgyűjteményének élén, nyugodtan mélyedhetett el a múlt idők búvárlatába s értékesítette tanulmányainak eredményét. Kiváló érdemeket szerzett a magyar történelmi forrásgyűjtés és ezek feldolgozása terén. Történelmi, régészeti, heraldikai, iparművészeti szaklapjaink és folyóirataink, évkönyvek, albumok gyakran közöltek tőle tanulmányokat, ismertetéseket. Az akadémiai értekezések sorában is több történelmi tárgyú dolgozata jelent meg. 1886-ban a főváros a Budavár visszavétele kétszázados évfordulója ünnepének alkalmából rendezett történelmi kiállítás vezetését ő reá bizta, a mit kiváló sikerrel végzett. Könyvtárigazgatói hivatalából 1893-ban nyugalomba vonult, de tudományos mozgalminkban azután is buzgó részt vett.

Sokoldalú munkássága a legtöbb hazai és néhány külföldi tudományos intézetnél is méltánylásra talált. A Magyar Tud. Akadémia levelező, számos tudományos társulat pedig bizottsági tagjává választotta; úgy szintén a bécsi, a németországi és a berlini anthropológiai társaságok is siettek őt körükbe fogadni.

Többször tett nagyobb tanulmányutakat; nevezetesen beútaza Németországot és az előttünk történelmi számos érintkezési melletti is oly kevésé ismert Lengyelországot, Francia- és Olaszország egyes részeit, stb. Mint világlátót, sokat tapasztalt, művelt férfiú, ki az európai nyelvek majd mindenikét saját szorgalmából tanulta meg, igen kedvelt tagja volt a fővárosi társadalomnak, s mindenki iránt tanúsított önzetlen jóindulatával általános elismerést biztosított magának.

DALOK LIDIKÉRŐL.

Irta Pósa Lajos.

So' hse hallgass, Lidikém, a világra!

Soh'se hallgass, Lidikém, a világra!
Gyöngé virág a boldogság virága.
Gyöngé szél is elhervasztja,
Egy kis szó is leszakasztja,
Gyöngé virág a boldogság virága.

Még azt mondják, hogy csak játszom teveled,
Nem ismerik azok az én szívemet!
Az én szívem Isten háza,
Te vagy legszebb imádsága . . .
Nem ismerik azok az én szívemet!

Boldog karácsony.

Sűrű nagy pelyheken hullva hullong a hó,
Hűdél szél zörgeti, rázza az ablakot . . .
Jó meleg szobában úgy elnézegetjük
A szép karácsonyfán ragyogó esillagot.

Ragyogj, csillag, ragyogj! Ragyogd be kis házát
Vállamra boruló szelíd kedvesemnek!
Nincsen édesebb a csöndes boldogságnál!
Az élet gondjai mind elszenvednek.

Idegenek zaja, nagyvilág lármája
Nem rengeti meg a karácsonyfa ágát . . .
Egymásra borulva nem hallunk egyebet:
Csak az angyaloknak szárnya suhogását.

Beszélgetek Lidikémmel . . .

Beszélgetek Lidikémmel:
— De hűdél tél, egyre havaz!
Csak itt lenne már a napos,
A mosolygó, dalos tavasz!

A virágok rögös ágát
Megveted majd jó puhára . . .
Nótás akkad rózsabimbót
Csalogat a rózsafára.

Enyém lesz a rozmaringág!
Az árvácskát, azt sem adom!
Korán reggel karosszékben
Az újságot ott olvasom.

Tied lesz a violának,
Nefejejsnek kerek ágya,
Ott varrogatsz, ott himegatsz
A nap fényes sátorába.

Oda-oda szaladsz hozzám,
Egy-egy csókod el-csesztan . . .
Minden csókra, csattanásra
Virág nyílik, bimbó pattan.

FALUSI LEVÉL.

A M. Tud. Akadémia Parkas-Raskó díjával jutalmazott költemény.

Irta Lampérth Géza.

Igazan nagy gyárosi barátom,
Tévelyésem' szűgyárosimre belátom.
Színigazság mind, a mit irsz felölem:
Utat vesztek, — semmi sem lesz belölem.

Ej, pedig de voltak fényes álmaim,
Vágytam szállni hir, dicsőség szárnyain . . .
— No, de még tán nem vesztök el a csatát:
Csináljunk egy vargabetűt — jobbra át!

Virágillat . . . balzsamos langy fuvalom . . .
Pacsirtaszó . . . — egygyűség, unalom!
Szentimentes . . . — idöműlta, agg dolog!
Biz' jobb lesz, ha okosabbra gondolok.

A helyett, hogy csavargok a határon,
Haza mék hát, az ajtómat bezárom,
Ellöveszem irasodat s olvasom:
Hogy leczkéztezz két nyomtatott oldalon.

Köszönöm böles, jóakaró tanácsod!
Minden úgy lesz ez tán, a mint tanácslod:
Fejemre már hintem is, nézd, a hamut,
Meg is vetem, volt kedvesem' — a falut.

Átváltozom, hogy nem ösmer senki rám:
Földhöz vágom nótázengő csaterám',
S kuplét verek szecsessziós lantomon:
Harisnyádrol — ah, nagyságos asszonyom . . .

Vállamon husz s egynehány év terhével
Nem dalolok szívem ifjú kedvével,
Pirosospzás egészségem el veled;
Beteg leszek, testi-lelki nagy beteg.

Éjjel-nappal lázban égék, sorvadok,
Vérem szívják a szifnszek s a démonok.
S hálni jár csak a testembe a lélek . . .
(Persze, persze — csak ha riünbe beszélék!)

Rózsakertes kis hajlékban nem lakom,
Nem bolyongok vadvirágos utakon:
Babérbokros grand café — lesz a tanyám,
S fanyar képpel ásitok ki ablakán.

Lugas árnyán, szelőjártá tornácza
Nem merülök Aranya el s Horácza,
S mit a többi 'örög' gyatra tolla rótt,
— Kéjjel falom Maupassant-t s a Figarót!

Hármas halom, négy folyó — ég veletek,
Hangulatot köztetek nem keresek:
Páris! Páris! . . . az igazi ott vagyon,
Már ezután én is onnan hozatom!

Mit a haza s ezeréves drága mult?
Honszerellem? . . . — kopott dolog, elavult!
Minek szólna ilyesmiről a dudu?
— 'Sz' a nélkül is él magyar, áll — Ó-Buda!

Igy no . . . Ugy-e, észretértem? — Ez az ut,
A melyen a borzas zseni oda jut:
Hol a hírnév villámfénye ráragyog!
Indulok rajt én is már — csak várjatok!

A PONCZI BÜNHÖDÉSE.

Elbeszélés. (Végo.)

Irta Mikszáth Kálmán.

Ponczy nem felelt, konok dacz ült a homlokán és az ajkai körül, melyeket összeszorított, a szemeit pedig leszegezte a földre, mint egy bakonyi zsvány.

— Jól van, nem bánom hát, ha nem jön is; ide teszem a trombitát az alóé levelére, innen vegye el, ha akarja. Pá, pá, Ponczika!

Ezzel ott hagytam a trombitát s a villa felé indultam, hogy a szobamba menjek. Útközben azonban eszembe jutott, hogy jó lenne kilesni a fiút, mit fog csinálni, elbújtam tehát egy fenyeves gruppan.

Lassan közeledett a darázsaszék helyére s ott megállt kezeit hátratéve, minden oldalról jól megnézegette a trombitát, mely az alóé pléh-színű húsos leveléből látszott kezdődni, mintha virágja lenne. Szép volt, nagyon szép volt, nem bírt megvalni tőle a tekintete, de azért még sem mert hozzá nyúlai. Nem bizott bennem, nem hihette, hogy jó örömöt keresem. Érezte, hogy valami veszedelem van a trombitában, de nem bírt ellentállni.

Két papalezikát tört a jávorfa galyról s azokat összetéve, mint csipetűt, lenyúlai, fölemelte velök nagy óvatosan a játékszer és igen csodálkozott, hogy semmi baja sem lett. A játékszer nem lött, nem ugrott ki belöle valami kis ördög, nem freccsentett semmi mérges nedvet a szeme közé, egy tökéletesen ártatlan trombita volt, egy cseppet se rosszabb annál, melylyel Gábritl főangyalt festik, pedig, ki tudja miért, de úgy gondolta, hogy pokoli meglepetés jön ki belöle, mint a hogy az némely játékszeréknél előfordul; a kettőtört zsemlyéből kiugrik egy egérke, a zöld-selyem káposztafejből kipattan egy nyúl és muzsikálni kezd. Csak hogy ezek mind kedves, bohókás dolgok. Hanem a trombitából valami vér-fagyasztó szörnnyeteg bújjik ki és talán föl is falja.

Valóságos örömkialtasban tört ki, hogy a trombita használható, mindamellet mészre tartotta el magától, mint valami dinamittöltényt, miközben aláhajolt és úgy nézett be a csövébe. No az bizony épen csak olyan volt, mint a többi trombitáké. Semmi gyanús, semmi rendellenes nincsen benne.

Merész elhatározással kezébe vette és belefűjt.

— Trom prom, tru ru, rú rú.
Élesen, hatalmasan búgott és harsogott a mélyeseges esöndben. Mert kihalt, hangtalan volt az egész kert. Csak a méhek és a darazsak züm-mögtek a virágokon. No, ezeknek a zöngését ugyanezek elnyomta a trombita. Mert a kis Ponczy mindinkább beleszeretett a hangjába, fűjtá lélekszakadtig. Csereasznyétöl maszatos pofácskái kidagadtak, mint két pampuska.

Most már jó kerékvágásban van minden, siettem fel meglegedetten a szobamba, várni az eredményeket. De már is mutatkoztak. Pantalovics rohant le velem szemben a lépcsőkön hálókötönsben, hajadonfövel, majd feltaszított. — Brunner! Hej Brunner! Hollá! Brunner!
Hátra fordultam. Brunner úr megszéppenne jelent meg a lépcsők alján.

— Hallja ezt? — rivall rá Pantalovics. — Hallja azt a trombitát? Meg kell ettöl örrülni? Ki cselekszi ezt?

Brunner úr mindenek előtt lekapta házi sapkáját a nagy Pantalovics előtt, aztán a ház homlokzata felé szaladt, honnan betekintett a kertbe.

— Hagyja el, hagyja el, — kiálta könyörgő hangon Ponczynek. — Oh, Szűz Mária, Szűz Mária, ne hagyja el minket!

Ponczy azonban most egy hángemattoban hanyattfekve és himbálözva, csak tovább is fűjtá roppant nagy kedvtelével, mint Pan az ő sippját, hogy se nem hallott, se nem látott azon kívül egyebet.

— Ki az az istentelen? — orditá mind jobban feldühödvé Pantalovics.

— Egy fücska, nagyságos uram, egy kis fücska, — dadogta Brunner úr alázatosan.

— No hát, menjen oda és verje meg jól azt a gaz kölyköt.

A kényelmi tanácsos elsapadt.

— Az lehetetlen, lehetetlen. Kürtössy császári és királyi kamarásnak a fia . . . egy kamarásnak a fia, egy kamarásé.

Pantalovics elkékkült a dühtöl. Levegőt után kapkodott, mint a fuldokló.

— Lehetetlen? Mit locsog maga össze-vissza? Hát nincs keze, a mivel elverje?

— De egy kamarás, egy kamarás fia, a ki maga is valamikor kamarás lesz.

Pantalovics kiugrott volna talán a bőréböl is, ha a nagy zajra oda nem vett az ápolóné.

— Eredj Zsuzsa és ved meg azt a trombitáló gyereket, de csak a fejét üsd, hogy meg ne sántuljon.

A Zsuzsa nem volt rest, nem kérette magát, ha egyszer az úr mondja, — rohant mint a szél. Félcpercze rá aztán megszűnt a trombitahang, mintha ollóval vágták volna el, mély esönd lett utána, felváltván azt hamar a Ponczy jajkiáltásai.

Én már akkor fent voltam a szobámban és az ablakból néztem, hogyan pühojja Zsuzsa a kapálódzó, rügö, harapó Ponczyt, esihí-puhi úti jobbról, pif-paf úti balról, úti a hol éri, a Ponczy bög, apját, anyját hívja rettenetes üvöltő hangján.

A villa beteget megridadra futnak ki szobákból. Jaj, kit nyúznak? Hihettek-e szeméiknek, hogy a kis despotát, a Kürtössy Ponczyt deklonálja a parasztasszony, az új lakó gazdasszonya? No, ez már mégis sok. Szent Isten, mi fog történni, ha a méltóságos kamaras úr észreveszi?

Szörnnyülködtek, de beavatkozni nem mertek. Az egyik Peregí kiasasszony oda akart menni, de az anyja visszatartotta.

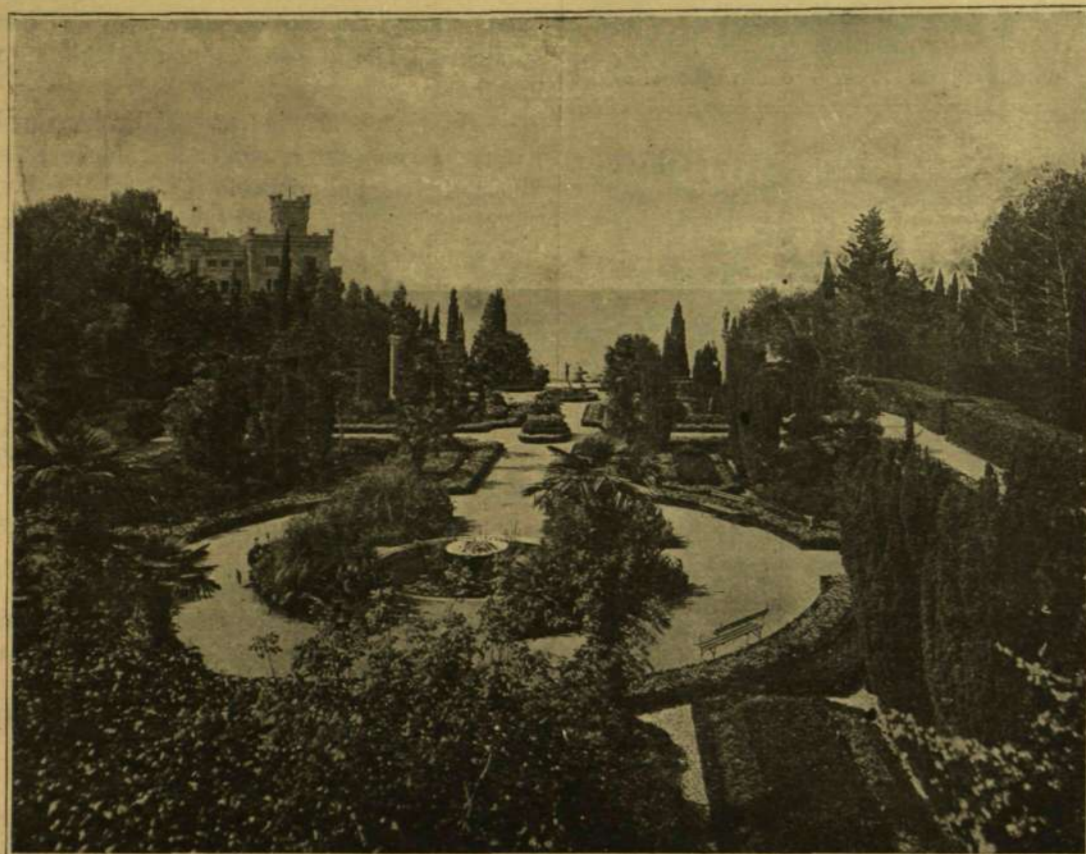
— Maradj veszteg Miezi, még téged is megtalál útni és úgy se tartozol még a családhoz.

— Istenem, istenem — sopánkodott egy öreg asszony (egy árvaszéki bíronak a neje Egerből), — ha ez ötven év előtt történni és például ha Bártfán történni, hogy rohanna most elő egy huszár és hogy vágná le a fejét annak a paraszt-asszonynak.

— Hja a hely és az idő! — sóhajtott fel egy közsényes aggyastyan a munkójával hadonászva, — két nagy faktor. De hol lehetnek a szegény Ponczy hozzátartozói?

Valóban attól lehetett félni, hogy a paraszt-asszony magától is megelégteli a Ponczy büntetés s a néző kompanyia elesik a legnagyobb élvezettöl, hogy t. i. a kamarás vagy a hadnagy talál elötöppani s megtámadván a gazdasszonyt, arra Pantalovics is kiesörtet a gyöpre; az lenne csak igazi hadd el hadd.

És csakugyan jött Kürtössyné, teljes negligében futott ki szobájából, nem nézvé se jobbra, se balra, fellökve virágcserepet, öntözö kannát, furiában rohant, mint a nőtény tigris, ha hallja kölykének szivettéppé ordítását. Nem úri asszony,

A MIRAMAREI KASTÉLY KERTJÉBŐL.

vége a fölszedett társadalmi máznak, most csak anya s ráveti magát egész elszántan Zsuzsa asszonyra.

— Huh, te bestia, ereszted el mindjárt a gyermekemet!

S a vézna, törékeny teremts, a kit a szél is majdnem elfúj, olyan erővel rázta meg a hatalmas Zsuzsát, hogy az meglepetésében eleresztette Ponczit, a ki szörnyű visítással, a ház felé száguldván mentette az irháját.

Zsuzsa asszony idegen körmöket érezvén fúródni a nyakába, csak egy percig volt meglepetve, a mint megpillantá ellenfelét, fitymálón mosolyodott el.

— Oh no, kis csutak! Mit akar? Hiszen mindjárt összeroppantom, mint egy bolhát, ha magához nyúlok. Úgy? Maga az anyja a gyereknek? No, szült volna inkább egy kopókölyköt. Össze-vissza harapott a pokolra való. Hanem hát ereszd el a torkomat, mert meg találok taszítani.

Fölenynyel bánt vele, mint egy nagy medve a menyéttel, de Kürtössyné nem látott, nem hallott, csak ütötte a kis csontos kezeivel, a hol érte. Nem igen fájhatott az annak, de azért mégis megsokalta, megrestelte.

— Ej, menjen a pokolba! Nem szégyenli magát úri asszony létére verekedni, — s olyat taszított rajta, hogy az neki tántorodék egy fának s részint a lökéstől, részint az ijedelem-től vagy a dühtől ajultan esett össze a gyepen.

Ily szörnyű következményeket hozott a kis trombita. Ez már sok volt. Ennyit magam sem akartam. És ha ezzel legalább bevégeződött volna a kinos affaire, de a hogy az igazi verekedéseket egy diplomáciai háború előzi meg, ezt megfordítva, egy diplomáciai háború követte.

Kürtössyek, kivált a férfiak, hallván a történeteket, haragra gyúlva követelték, hogy Zsuzsa asszony rögtön hagyja el ezek után a villát.

Zsuzsa asszony hallani sem akart erről, kihívóan felrakta kezeit a csipőire.

— Én innen egy tapodtat se mozdulok, hanem ha már annyiban van, megmutatom nekik, hogy ők pusztulnak el innét.

Brunner úr próbálta kiegyengetni a dolgokat, de nem lehetett. Az elkeseredés nőttön-

nőtt, különböző üzenetek és apró boszantások révén, úgy, hogy végre ultimátum gyanánt állították Brunner úr elé a kérdést: «Vagy én megyek, vagy a másik.» Kinos órák voltak ezek a szegény Brunner úr életében. Nemesak a villát, hanem az egész fürdőközséget lázas izgatottságban tartotta a Kürtössy-Pantalovic-ügy, mint érdekfeszítő sakkjátszma. Vajjon merre dől? A világ szeme Brunneren csüggött, a kinek három napot adtak gondolkodásra. Brunner úr nagynak, fönségesnek, hatalmasnak érezte magát e három napon, de éjeleit álmatlanságban töltte a kérdés latolgatásában. A kávéházakban, a kúrszalomban, a sétányokon és az inhaláló termekben nyilvános fogadások történtek: ki lesz a győztes.

Az előkelő osztálybeliek lehetetlennek tartot-

FOGADÓ-TEREM A MIRAMAREI KASTÉLYBAN.

ták, hogy mikor egy rangbeli dámán olyan violentia esik, ne neki szolgáltatassék elégtétel.

— Ha Pantalovic gentleman, — mondák, — ő sem forcirozhatja a szolgálója diadalát.

De ez nem volt egyhangú nézet.

— Eh bolondság, — vélték mások; — Pantalovic nem ejtheti el az ápolónőjét (vagy tudja Isten mije). Hiszen azért hozta, hogy kell neki. Pantalovic tehát solidaris vele, s ha kilöki, őt is kilöki.

Leginkább egyes kiszivárgó hírek hoztak csiklandós hullámzást a kedélyekbe. Emberek, a kik Brunnerrel beszéltek. (pedig mindenki igyekezett szóba állni a nevezetes férfiúval) egyes elejtett megjegyzéseit kolportálták, mint egykor a Bismarkeit, s azokra építve kombináltak ki a történendőket.

Valaki azt mondta volna állítólag a kovácsműhelyben, a hol Brunner úr a lovait patkolgatta: «No, végre is nem nehéz választani a kamélia rózsza és a laboda közt.»

Mire így felelt Brunner úr:

— Hm, hm. A gondozott kertekben karóstul állnak a növények és ha karóstul számitanának is, föltéve hogy egy kamélia mellett egy ezüst karó volna beszúrva, a laboda mellett ellenben egy arany karó, minden okos ember a labodát választaná.

Ez az ártatlan kijelentés valóságos pánikot idézett elő a Kürtössy-párton, míg ellenben a Pantalovicsek vitorláit kedvező szél lengette vigan. De még két nap volt hátra, ez alatt sokat lehet esinálni. Kürtössy az ősi familia becsületét látván koczkan, mindent megmozgatott, hogy a nagy szegényt elhárítsa. Jó volt a környék összes főuraival, köztük a szomszéd kastélyban nyaraló stájer kormányzóval is. A második nap sorba látogatta őket, elmondván nekik a dolgok mibenlétét, mire azok harmadnap visszalátogatták a Veronában s fényes négylovas hintókkal telt meg a Verona udvara, Brunner úr szíve tánczolt örömben, kevélységében. Hát még mikor a kormányzó ő exzellenziája ő vele is kezét fogott s megveregetvén vállát, mondá:

— Reményem, hogy tisztelt barátom Kürtössy, jól fogja magát önnél érezni, kedves

Brunner. Járjon ön a kedvében e derék urnak.

Brunner arca sugárzott, s szemeit ájtatosan emelte föl ő exzellenziájára:

— A véretem is szívesen ontanám Kürtössy urért.

— Ön derék ember, — szólta a kormányzó meggyőződéssel, — adieu!

Brunner úr fülében égi zene gyanánt esengtek-bongtak e szavak egész nap, egész éjjel — de elterjedtek azok a Kurortban is és a Pantalovicsek akciái rohamosan szálltak lefelé.

Kürtössy a harmadik nap délutánján már annyira a nyeregben érezte magát, hogy komót-sapkában sétált a kertben s az egyik lugásra kitétte a nyomtatott táblácskát: «Reservirter Platz», a mit csak a főhercegek és a legnagyobb potentátok eszelekesznek meg. Kürtössy tünnetett. Kürtössy azt látszott ezzel kikiáltani a közönségnek: «Itt én vagyok az úr.»

Pantalovicnak én hordtam a különböző híreket, első napon a jókat, azután a rosszakat. Ő csak mosolygott akkor is, most is, és nem jött ki a flegmájából.

A döntő reggelen aztán komoly ünnepélyességgel, vésztjósó arccal jelent meg Brunner úr a szobájában: — lelke ez alkalommal oly kemény volt, mint az inggallérja. Magában ismételtette: a macska fél, de én nem félek, a macska enged; de én nem engedek.

Azt hitte, nagy atakot fog kelleni kiállania Pantalovicstól, a ki majd Kürtössy ellen igyekszik őt megfordítani — de hát ez már lehetetlen, a kormányzó miatt is.

Pantalovic egykedvűen pöfékelt garasos eszéppipájából, mikor belépett.

— Üljön le, kedves Brunner úr.

— Köszönöm, de csak röviden kívánom elmondani álláspontomat abban a kinos ügyben, hisz tetszik tudni...

Pantalovic ásított.

— Tudom, tudom, de hagyjuk azt még... néhány percig. Valami egyebet hallottam. Azt tudniillik, hogy ön tavaly áruba bocsátotta a Veronát.

— Igen, alkuban voltunk egy gráci patikáriussal, de nem jött létre az egyezés.

— Miért?

— Mert nagy differenzia volt köztünk. Ő hatvan ezer forintot ígért, én nyolcvanát kértem.

— Nyolcvanért tehát eladó?

— Oh igen, — szólta Brunner úr türelmetlenül.

— Top — csapta a markát Pantalovic a

EGY MEGMART KIS LEÁNY BEOLTÁSA A PASTEUR-INTÉZETBEN DR. HÖGYES TANÁR VEZETÉSE ALATT.

Brunner úr kezébe, aztán oda kiáltott a Zsuzsának, a ki az erkélyajtó üvegtábláit törölgette: — Keresd meg a bugyellárisomat Zsuzsa, ott van a tegnapi kabátom belső zsebében és fizess ki belőle ennek az úrnak nyolcvan ezrest!

Brunner úr nagy szemeket meresztett s olyan lélekzetet vett, mint a harsna, ha vizet öntenek rá. Csóválta a fejét, szikráztak a szemei s a míg Zsuzsa asszony egyenként olvasta markába megnyalozott újjakkal az ezreseket, csodálkozva motyogta: «Forgós teremtette, forgós teremtette!»

— Most pedig áttérhetünk egyébre, — mondá Pantalovic, kiverve a pipája hamvát, — akart ön valamit mondani?

— Oh semmit, semmit.

— Akkor hát rendben vagyunk. Csak tessék leülni és megírni az adás-vételi szerződést, majd mindjárt behivatok két tanút is. A villát Szabó Zsuzsanna vette meg öntől — minthogy én neki ajándékozom a vételi összeget. Ön, ha tetszik, tovább is megmaradhat itt házfelügyelőnek, de viszont követeli az új tulajdonos, hogy azok a népek, tudja azok a Kürtössyek, még ma takarodjanak a házából.

Ki is mentek még aznap. A méltóságos ka-

marás úr most már a tulajdon kezeivel is jól elnászpángolta a Ponczit, a ki miatt a familia tekintélye ekkora csorbát szenvedett. Csend és béke költözött ezentúl a Veronába és a kert darazsai, ha az emberekhez hasonlóan krónikát vezetnek az őket érő nagy eseményekről, bizonyosan ilyes valamit iktattak be az annálékba: «És ma vontult el területünkről, illetve a kontinensről ama rettenetes óriás, a ki megtizedelte fajunkat s romba dönté házaikat, városainkat.»

A BUDAPESTI PASTEUR-INTÉZETRŐL.

Most ünnepelték tudomány-egyetemünk egyik legkiválóbb s az egész tudományos világban ismert tanárának dr. Högyes Endrének negyedszázados tanári jubileumát, mely alkalomra tisztelői, volt tanítványai közelből-távolról nagy számban összesereglettek. A nagyérdemű férfiú a huszonöt év alatt nem csak a katedrában működött nagy buzgalommal és sikerrel, hanem az orvosi tudomány több ágában is folyvást lan- kadatlan buzgalommal bűvárkodott, s számos tudományos felfedezései, messze a hazárain túl is tiszteltté tették nevét.

DR. HÖGYES ENDRE A BUDAPESTI PASTEUR-INTÉZET SEGÉDKÖRÖSÖI ÉS BETEGEI KÖZT.

Morelli Gusztáv tanár főlvétele után.
ZSOLNAY VILMOS ÉS CSALÁDJÁ A PÉCSI TELEP PARKJÁBAN.

értéke van. A legrégibb ma is használatban levő orosz páncélos hajó a „Peter Veliki” (Nagy Péter), a mely 1872-ből való, míg a német hajóhadban két 1874-ben épült hajó a legregibb.

A legnagyobb páncélos hajók az olaszoknak vannak; a „Lepanto” 15,549 tonnás, nem sokkal kisebb az „Italia” sem, holott az angolok öt legnagyobb páncélos hajója nem haladja túl a tizenötezer tonnát. Az Egyesült-Államok az egyedüli hatalom, melynek hadihajói mind modernnek, nines köztük egy sem elavult.

1890 óta az angolok nem kevesebb, mint harmincznyolcz új hajót bocsátottak tengerre, illetőleg hat ezek közül mostanában fog elkészülni. Hatalmas, nagy alkotmányok mind; a legkisebb is 10,500 tonnás köztük.

Franciaország csak 17 páncélos hajóval szaporította az utolsó tíz év alatt tengeri haderejét s ezek is többnyire kisebbek az új angol hajóknál, tonnatartalmuk 6,691 és 12,012 közt ingadozik. Szövetségeseik, az oroszok, 1890 óta 18 új páncélos hajót építettek, melyek közül 11 már is a tengeren van. Általában nagyobbak a francia páncélosoknál, három közülük: a „Borodino”, „III. Sándor” és „Orel” 13,304 tonnásak.

Ugyanannyi új hajót, mint a francia köztársaság, építettek a németek, csak hogy ezeknek egy része nines nagyobb három-négy ezer tonnánál. Legújabb három hajójuk ellenben megközelíti a 12,000 tonnát.

Legócskábbak az olaszok hadihajói. Új szerkezetű, modern hajójuk nines is több négynél. Ezek közül az 1897-ben tengerre bocsátott kettő egyenkint 9,645 tonnás. Van egy pár óriási hajójuk, mint említettük, de ezek igen régi rendszerűek s alig tudnának helyt állani sokkal kisebb hajókkal szemben is, melyeknek a mai hadi technika haladásának megfelelő szerkezetük és berendezésük van.

A czirkáló hajók számát jóval nehezebb összeállítani. Angliának összevéve 136 czirkáló hajója van, melyek közül 14 van páncéllal borítva. A többi államokban a czirkáló hajók száma ez: Franciaország 50, Oroszország 26, Németország 43, Olaszország 23, Egyesült-Államok 32.

Anglia tengeri hatalma tehát nemcsak hogy felülmúlja a többi hatalmak bármelyikét, hanem nagyobb, mint bármely két európai államé együttvéve.

ZSOLNAY CSALÁDJA KÖRÉBEN.

A magyar faience mestere abban is hasonlított nagy olasz elődeihez, hogy művészetének szeretetét bele tudta oltani környezetébe, s legbuzgóbb, leghatékosabb munkatársait saját gyermekeiben találta. A Zsolnay-család minden tagjának van valami része azoknak a majd előkelően kecses, majd leleményesen bizarr formájú s a szivárvány-színek teljes varázsát visszatükrözőtető edényeknek tervezésében, melyek a külföld legelső majolika-gyárainak kéziműveit messze túlhaladva, több mint két évtized óta oly sok gyönyörűséget szereznek a finom ízlésű amatőröknek.

A pécsi mester leányai már évek óta nagy sikerrel végzik az edények virágokkal s más népies motívumokkal való dekorálásának munkáját, s ezen a téren Sikorskáné Zsolnay Julia nem mükedvelő többé, hanem valódi művész,

Morelli Gusztáv tanár főlvétele után.
ZSOLNAY PÉCSI GYÁRÁBÓL. — Majolika tárgyak színezése.

ki életet lehel pompás növénydiszitményeibe. A művésznőnek már nem egy képét láthattuk a Nemzeti Salon tárlatán, s a szép mályva-lombok még ma is élénken élnek emlékezetünkben. Zsolnay Miklós, a gyárnak új vezetője, nagyíró atyjának ambíciójával annak kiváló formaérzékét is örökölte. Az ókor és a renaissance nem egy bájos formáját ő honosította meg a pécsi gyárban és sohasem tér vissza külföldi útról a nélkül, hogy onnan valami új eszmét, új reformot ne hozzon magával. Nem kis előnye az is, hogy a mivel az öreg mester nem dicsekedhetett: ő már praktikus üzletember, ki jól tudja értékesíteni a pécsi híres gyár újabb és újabb vívmányait. Bizonyosága ennek a párisi telep s bizonyosságai az általa létesített külföldi összeköttetések.

Képünk a világhírű gyártelep parkjában ábrázolja a Zsolnay-családot. Az öreg mester jobbán fia: Miklós áll; baloldalán hű élettársa, e mellett pedig a leányok: Julia, Sikorskáné, és Teréz, Matyasovszkyné foglalnak helyet.

EGYVELEG.

* A legnagyobb női kézimunka a világon a normandiai, bayeuxi városi könyvtárban van. Matild, Hódító Vilmos felesége csinálta udvarhölgyeivel a 65 méter hosszú és mintegy 3/4 méter széles hímzést. Az idők folyamán megsárgult finom vásznon Normandia meghódítása van ábrázolva hetvenkét részben. 623 személy, 202 ló és öszvér, 55 kutya, 505 más állat, 37 épület, 41 hajó és csónak és 49 fa van ez óriás hímzésen, tehát összesen 1512 különféle tárgy.

* A legdíszesebb kerékpárt nem régiben Franciaországban készítették egy indiai fejedelem számára. Azok a részei, melyek a rendes kerékpárok nikkeltől való, aranyból készültek, a kerék kerülete pedig türkizekkel és rubintokkal gazdagon kirakott aranylemezekkel van bevonva. A nyeret drágakövekkel odaeósított piros posztó borítja.

* A zsebórát nagyon egyszerűen alkalmazhatjuk iránytűnek is. Ha a kis mutatót a nap felé állítjuk, az a déli irányt mutatja, s mivel a látóhatár 24 részre felosztható, az órán egy órajelző vonás a látóhatáron két órával felel meg. A kis óramutató irányja tehát mindenkor fél akkora számú vonással esik távol déltől, mint a hány óra van 12-ig. Jobban megérthetjük ezt egy példából. Reggel 6 órakor dél a 3-ik vonás irányában van, tehát a 9 órát jelző vonás helyén. Természetes, hogy ez az irányjelzés csak nagyjában áll, de turisták számára teljesen elegendő.

* Különös szokás. Tibetben az udvariasság megkívánja, hogy az egymással találkozó ismerősök egyik kezüket fölemelve, nyelvüket kiöltik.

* Fogfájás a magas hegyen. Különös tapasztalatot tettek a Jungfrau-hegyi vasúton dolgozó munkások. Mikor nyolcz-tíz napig tartózkodtak a 2600 méter magasságban, valamennyinek rettenetesen kezdett a foga fájni s az inyuk is nagyon megdagadt.

DUMBA MIKLÓS.

1830—1900.

Dumba Miklós, a ki a múlt héten Budapesten magyar rokoni látogatása alkalmával hirtelen és váratlanul meghalt, egyike volt az osztrák főváros és az osztrák politikai élet kitünőségeinek; ismeretes volt arról is, hogy hazánk iránt mindig rokonszenvvel viseltetett. Ausztria politikai életében évtizedek óta igen előkelő szerepe volt, s Bécs közművelődési, jótékonyági, irodalmi és művészi egyesületei úgy ismerték őt, mint minden jónak és szépnak nemes izlésű és bőkezű támogatóját. A mint iskoláit elvégezte, a kereskedői pályára lépett; de alig tette meg nagy keleti tanulmányútját, visszavonult a számok rideg világából, hogy anyjától örökölt nagy vagyonát és tehetségét hajlamaihoz közelebb álló téren értékesítse. Szülővárosa, az osztrák főváros közelében akart szerepelni, mely ekkor még — a hetvenes évek elején — nagy szükségét érezte az ideálisabb czélökért küzdő tevékeny szellemeknek.

Harminez évig működött mint politikus, s ez alatt a harmincz év alatt honfitársainak becsülését érdemelte ki, s harmincz évi közéleti tevékenysége szerezte meg számára azokat a nagy kitüntetések, a melyekkel őt az uralkodó elhalmozta. 1870-ben küldte Bécs-Újhely az alsó-ausztriai tartománygyűlésbe. Itt kezdődött politikai pályája, s innen jutott a képviselőházba, melynek 1885-ig volt tagja s a hol rendszeren közgazdasági kérdések tárgyalásánál szólalt fel, széleskörű szakismereteknek s teljesen független gondolkozásmódnak adván jeleit. A baloldalhoz és pedig annak liberális árnyalatához tartozott. Midőn a baloldal Dél-Tirol közigazgatási elkülönítésének kérdésénél Herbst elnököt a szavazásnál eszerben hagyta, Herbst állásáról leköszönt és helyére Dumbát választották. Az urakházának 1885-ben lett tagjává, 1896-ban pedig a titkos tanácsosi méltóságot kapta. Ő Felsőház, ki tehetségeit és erélyességét egyaránt nagyra becsülte. A delegációban mint a külügyi bizottság előadója, legújában pedig a kvóta-bizottságban is nagy tevékenységet fejtett ki s a tárgyalások alkalmával nem egyszer adta jelét őszinte magyarbarát érzelmének.

A politika azonban soha sem emésztette föl teljes tevékenységét, s igazi elemében akkor érezte magát, ha a zajos tárgyalási termekből a Parkringen fekvő palotájának szegletszobájába menekülhetett, a hol rendszeren a császárváros írói és művészeit gyűjtötte össze maga köré. Görög eredete ép úgy mutatkozott arcvonásaiban, mint a művészetek kedvelésében. A képzőművészetek mellett nagyon kedvelte a zenét is, s hogy Schubert oly népszerűvé tudott lenni Bécsben, az főleg a Dumba buzgólkodásának köszönhető. Hogy mennyire szerette és tisztelte ezt a dalköltőt, a Schubert-kiállításon láthatják a bécsiek. Itt olyan gyűjteményt mutatott be a mester leveleiből és eredeti hangjegyeiből, mely valóban páratlan a maga nemében. Nemesak kedvelője, de lelkes művelője is volt a zenének. Fiatallab éveiben szép tenor hangjával, mint jeles Schubert-énekes szerepelt s bizalmasabb barátai még pár éve is hal-

lottak tőle nagy művészettel és érzéssel előadott Schubert-dalokat. A zene kedvelése mindvégig egyik fő szenvedélye maradt. Még élte utolsó napjaiban is a filharmonikusok s a férfi dal-egylet érdekében buzgólkodott, azon fáradozva, hogy ezeknek a testületeknek a párisi kiállításra való megjelenését lehetővé tegye s a bécsi zene diadalait szaporítsa.

Különösen birták érdeklődését a képzőművészetek is. A hol művészeti tervek kivételéről volt szó, ott Dumba nem hiányozhatott. Ha emlékbizottság alakult: annak ő volt született elnöke. Az új-Bécsnek harmincz évvel ezelőtt még, a császári ház által emelt politikai jellegű emlékeken kívül, nem volt nyilvános emlékszóba. Schubert, Schiller, Beethoven, Grillparzer, Mozart, Makart a Dumba Miklós buzgólkodásának köszönhető, hogy az utókor érzéslakajkait láthatja. Az újabb festő-nemzedékek nem volt nála lelkesebb pártfogója. Dumba nem az a

nak jeleneteket, míg a plafond egészen a zene dicsőítésének van szentelve. Dumba más bécsi művészeket szintén örömet és sokszor foglalkoztatott. Zene-termet egészen Klimt Gusztáv díszítette, a Matsch által tervezett pazarfényű ebédőbe pedig Zumbusch, Kundmann, Hellmer és Weyr mintázták a szebbnél-szebb szoborműveket. Dumba nagy kegyelettel csüggött a régi Bécs emlékein s ennek a kegyeletnek nem csak azzal adott kifejezést, hogy a bécsi kongresszus idejéből való bútorokat gonddal gyűjtötte, hanem azzal is, hogy a lerombolt régi épületekről nagy értékű vízfestményeket készített. Alt Rudolf legszebb műveit az ő szobáiban csodálhatják az amatőrök. Dumba abban különbözött bécsi gyűjtő-társaitól, hogy míg ezek leginkább jeles francia és angol, szóval külföldi műveket vásároltak, ő kizárólag csak a bécsi művészek esetjét és vésőjét foglalkoztatta, ez által is bizonyosságát adván annak, hogy

Bécs művészeti életének föllendítése még nemesebb czél gyanánt lebegett előtte, mint a saját műszeretetének kielégítése. És csakugyan, ez a kiváló ember akkor érezte magát legjobban, ha író-és művészaratói körében szülővárosa műzisének fejlesztéséről, Bécs műemlékeinek szaporításáról tanácskozhatott. Így mutatja be őt Temple Jánosnak „Együlés Dumba Makart-szobájában” című festménye is. Asztala mellett ül látjuk a lelkes amatőrt, a mint kezében Makart szobrának Tilgner által készített kis mintáját tartja, s annak szépségeit a nála egybegyűlt bécsi nevezetességeknek: Angliának, Alt Rudolfnak, Kundmannnak, Zumbuschnak és másoknak magyarázza. Ez a kép kitünően jellemzi a lelkes embert s a finom ízlésű műbarátot.

Bécs ennek a kiváló fiának a halálával sokat veszített, mert Dumba nemesak a polgári éretnyeknek, hanem a műszeretetek is valóságos típusa volt. Nála jobban még senki meg nem érdemelte a „diszpolgár” czimet.

DUMBA MIKLÓS.

főrangú maeenász volt, a ki több más sport mellett a képek sportját is gyakorolja; komoly szeretettel csüggött a művészeteken, s nem csak pártfogója, hanem valóságos munkatársa is volt minden jóra való művésznak. Mikor Makart nagy festményét, „Caterina Cornaro”-ját befejezte s az ünnepeltetés dacára sem talált megrendelőkre, Dumba így szólott hozzá: „Menjen el Velenczébe, maradjon ott, a meddig akar és ne tegyen mást, csak szemlélődjék. Azután jöjjön vissza és ékesítsen föl nekem egy egész szobát.”

Makart csakugyan elment Velenczébe, s a mikor visszatért Bécsbe, megteremtette Dumba dolgozó-szobáját, mely a maga nemében elsőrangú művészeti látványosság s kétségkívül egyik legmaradandóbb emléke a nagy kolorista lángelméjének. A szoba, melynek faragott, barna fából való építészeti díszítését is maga Makart tervezte, nem másolata az olasz renaissance hasonló alkotásainak, hanem minden ízében eredeti erőteljű duzzadó műve egy lázas fantáziájú képirónak. A szoba falai a kereskedelem, a mezőgazdaság és művészetek köréből mutat-

Dumba Miklós márczius 22-én este érkezett Bécsből Budapestre, s ezáltal is sógorához, Joannovics György nyugalmazott kultuszminiszteri államtárhöz szállt, kinek neje Manno Zsófia, Dumba nejeének nővére. Családi körben töltötték az estét vidám beszélgetés között. Másnap, 23-ikán reggel tíz órakor Dumba a Kaplony-utca 9. szám alá hajtatott, s itt lapunk szerkesztőjét, Nagy Miklóst kereste föl, hogy az „Osztrák Magyar Monarchia” irásban és képbén vállalat ügyében értekeztek vele, a mely munka német kiadásának Dumba, mint Rudolf trónörökös bizalmasa, már kezdettől fogva egyik főintézője volt. Érdeklődéssel tekintette meg a magyarországi rész még nem jelent pár száz rajzát is, s végül elkérte Zala György címét, mert meg akarta nézni műtermében a készülő Andrássy-szobrot, s aztán másfél órai időzés után a szerkesztőségéből jókedvűen távozott. 12 óra után néhány perccel érkezett vissza Király-utca 57. szám alatt levő szállására. Alig nyitotta ki neki az ajtót a család egyik fiatal nőrokona Andrejevics Melanie k. a., Dumba megszédült, jajszó nélkül összeesett, s — meghalt, a nélkül, hogy egy percre is magához tért volna. Szívélhűdés ölte meg a 70 éves öreg urat. A rögtön oda hívott orvosok már csak a halált konstatálhatták.

A gyszáhr gyorsan terjedt el a fővárosban, s egy óra felé már egymást érték a ház előtt a kocsi, résztvevő tudakozódókat hozva. Különösen képviselői körökben, kik közt az elhunynak igen sok jó ismerőse volt, nyilvánult élénken a részvétel. Széll Kálmán miniszterelnök, a mint a gyszás esetről értesült, nyomban részvétiratot intézett az elhunyt özvegyéhez.

TRANSZVÁLI ÖREG BOER TIZ FIÁVAL FÖLFEJVEKKEZVE.

10 számú házat, amelyben Vörösmarty és Kisfaludy Károly is elhunyt, emléktáblával jelöli meg. Az ünnep Vörösmarty születésének századik évfordulóján lesz, a mikor is díszes ünnepi közlést tartanak az Akadémia nagytermében. Ez alkalommal Berzevichy Albert alelnök Vörösmarty pályájáról s a magyar politikára gyakorolt hatásáról, Riedl Vörösmarty epikájáról, Vargha Gyula pedig lírájáról tart elővilágítást. Somló elszavalja a «Szózatot», Endrődi pedig költeményt ír erre az alkalomra. A társaság rajta lesz, hogy Vörösmartyról a magyar iskolák számára alkalmas füzetet adjon ki a közoktatásiügyi miniszter, esetleg 25,000 példányban.

A Szent-István-Társulatnak március 20-án kettős ünnepe volt. Főlavatta a Szentkirályi-utcában épült díszes palotáját, s évi közgyűlését tartotta ez alkalommal. Az ünnepély isteni tisztelettel kezdődött, aztán a pompás díszteremben gyűltek össze a társulat tagjai, Császka érsek, Hettyey Sámuel, b. Hornig Károly és Steiner Fülöp püspökök, sok előkelőség az egyházi és világréndből. Vasary Kolos bíbornok primás végezte a palota fölszentelését, s 5 vitte az elnökséget a közgyűlésen.

Vasary hercegprímás a megnyitó beszédében a magyarság kilencszáz éves kereszténységéről emlékezett. E hosszú idők küzdelmei alatt Szent István országa egy talpalatnyi földet sem veszített el. Történelmi kitérő nélkül betűkkel hirdeti az áldásos összhangot, mely a vallás és a hon-szeretet parancsai közt uralkodott. Ezer év véres hullámaiban sokszor elmerítettek bennünket bűneink, de vallásos buzgóságunk és hazaszeretünk kiemelt a vészből. Gróf Zichy Nándor indítványára a hazafias és vallásos szellemű beszédet könyomatják. Ezután az évi jelentéseket olvasták föl, a költségvetést megszavazták valamint a szokásos Péter-filért a pápának.

Az Országos Pázmány-egyesület, mely a kath. írók és hírlapírók egyesítésére alakult, márc. 28-iki közgyűlésén elnököt dr. Margalits Ede egyetemi tanárt választotta meg. Az egyesület által katholikus szellemű elbeszélésre kitűzött pályázatot a «Hazatérés» címűnek ítéltek oda. Szerzője dr. Rovát Imre, szabadkai főgimnáziumi tanár.

Az «Otthon» közgyűlése. Március 25-ikén volt az «Otthon» írói kör közgyűlése. Az egyesület az elmúlt évben rendezte be saját házát, melyet még hosszabb idő alatt törlésztendő kölcsön terhel, de a törlesztés rendben megy s a terhek mellett 35,000 forint a tiszta vagyon. A tagok száma 899.

Rákosi Jenő elnököt s megnyitó beszédében kérte a tagokat, karolják föl a kört, hogy anyagilag virágozzék és esztalozzokos hozzá, hogy mint társadalmi szervezet erkölcsi ellenőrzés alatt tartsa azokat, a kik hozzája tartoznak. Az évi kiadások, melyekben a tartozások törlesztése 17,000 korona, 30,000 koronát tesznek. Az építkezéseknél és berendezéseknél történt adományokért a közgyűlés köszönetet mondván, a tisztikart és választmányt választotta meg. Elnök lett Rákosi Jenő, alelnök Bekics Gusztáv, Beothy Zolt és Fenyő Sándor; főtitkár Radó Antal; titkár Sajó Aladár, gazda Gelléri Mór, pénztárnok Falk szigmond lovag, ellenőr Lendvay Sándor, ügyész Gonda Dezső dr., építő tanácsadó Márkus Géza, könyvtárnok Balassa József dr.,

Roboz Andor; számvizsgálók Fái Béla, Keszthelyi Ernő és Vidor Pál. Választottak ezenkívül 60 választmányi tagot is. A közgyűlés után lakoma volt.

VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK

1900. évi folyama. (47-ik évfolyam.)

A «Vasárnapi Ujság» szépirodalmi és ismeret-terjesztő képes hetilap, hetenként két és féltized, évenként több mint 130 íven, s több mint ezer képpel jelen meg.

A «Vasárnapi Ujság Regénytára» eredeti elbeszélések és regényeket, többnyire illusztrálva, közöl Jókai Mórtól, Mikszáth Kálmántól, Baksay Sándortól, Gyarmathy Zsigánéltól, Rákosi Viktoról, Vértési Arnoldtól, B. Báltner Lindától, Petelei Istvántól, Szívós Bélától, Kaszár Emiltől, Békefi Antaltól, stb. — A külföld szépirodalmából a legjelesebbeket válogatja ki: hosszabb elbeszéléseket, regényeket.

A «Politikai Ujdonságok» a hét eseményeit kellő magyarázattal ellátott gondos, tömör összeállításban tárja az olvasó elé, úgy, hogy a közönség együtt találja benne mindazt, a mi a napilapokban elszórtan jelen meg.

A «Politikai Ujdonságok» előfizetői új év óta e lapnak hetenként egy nagy ívre terjedő politikai tartalma mellett külön díj nélkül kapják a «Világkrónika» képes heti közlönyt és a «Magyar Gazda» című havonként megjelenő gazdasági és kertészeti képes mellékletet. Ez új rendezés folytán politikai hetilapunk terjedelme mellékleteivel együtt bővebb, mint eddig volt; előfizetési árának azonban az eddigiek maradtak.

A «Világkrónika» című képes heti közlöny, mely hetenként egy íven, számos képpel illusztrálva jelen meg, és az általánosabb érdekű napi események részletes magyarázatára szolgáló cikkek kivül rendszeresen közöl nagyobb elbeszéléseket, utirajzokat, úgy szintén mulatózó közleményeket, talányokat, stb.

A «Világkrónika» új-évtől kezdve az eddiginél nagyobb alakban és terjedelemben jelen meg.

Előfizetési föltételek:

A «Vasárnapi Ujság» negyedévre 4 korona, — félévre 8 korona.

A «Vasárnapi Ujság» a «Világkrónika»-val együtt negyedévre 4 korona 80 fillér, — félévre 9 korona 60 fillér.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok a Világkrónikával negyedévre 6 korona, — félévre 12 korona.

Azon előfizetőinket, kiknek előfizetéseik márczius végén lejár, fölkérjük előfizetéseik mielőbbi megújítására, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

Az előfizetések a «Vasárnapi Ujság» és «Politikai Ujdonságok» kiadó-hivatalába, Budapest, Egyetem-utca 4. szám küldendők. Egyes előfizetések legközeli szerződés postai-utalvány által eszközölhetők.

MI UJSÁG?

A párisi világtárlat, mint most már hivatalosan is jelentik, április 14-ikén nyílik meg, s a közönség április 15-ikétől, husvét első napjától látogathatja. A «Figaro» egyik közlebbi számában szives hangon emlékezik meg Berr Emil, a lap rendes dolgozójáról, a magyar osztályról, megjegyezvén, hogy nemzetközi kiállításon ezúttal szerepel Magyarország először egyedül, osztrák közönség nélkül, a saját házában. A cikk sorra méltányolja a kiállítás intézőségét, dicséri Lukács Béla kormánybiztos, a magyar kormányfőnököt, Széll Kálmánt, Hegedűs Sándort, Darányi Ignácot, Walliscsot, kik hozzájárultak a kiállítás sikeréhez. Dicséri kiállításunk palotáját, mely «egyik gyöngye lesz a Nemzetek utcájának», részletesen elősorolja kiállításunk osztályait s mindent érdekeltően.

Zarandoklás Rómába. A hercegprímás és a magyar püspöki kar zarandoklást intéz Rómába, annak emlékére, hogy II. Szilveszter pápa most 900 éve koronát küldött az első magyar királynak. A zarandokok nagy csoportja, melyben főurak, képviselők, nagyszámú egyházi rendbeliek és a hívők sokasága vesz részt, április 24-ikén indul Budapestről. A pápa ünnepi kihallgatáson fogadja a zarandokszereget. A római ünnepélyek főzése lesz a Laterán templomban tartandó magyar isztisztelet, a hol II. Szilveszter pápa van eltemetve, a ki Szent István királynak küldötte a szent koronát. Az isztiszteletet Vasary bíbornok primás tartja a lateráni kanonokok segítségével. Az ünnepi beszédet pedig Fehér Ipoly, pannonhalmi főpápa mondja, mint annak az Asztrik apátnak utódja, a ki Szent Istvánnak elhozta Rómából a koronát.

Gróf Lónyay Elemérné, a miramarei esküvő előtt lemondott védnőknő állásairól, így a budapesti «Fehér-Kereszt-egylet» védnőkségéről is. Az egyesület elnöke, Tabódy József arra törekszik, hogy rábírja gróf Lónyay Elemérné, vonja vissza lemondását. — A főhercegnőnek esküvői alkalmából Jókai Mór is kifejezte szerencsekívánatait. A főhercegnő erre táviratban felelt, mely így szól: «Jókai Mór ő méltóságának Budapesten. Hálás köszönetemet szíves megemlékezéséért. Stefánia.» Gróf Lónyay és neje március 27-ikén este elhagyták Miramaret és Olaszországba utaztak. Rómába is elmennek, és Stefánia grófné meg aközönni a pápának az esküvőjére küldött ajándékot, a remek művi imakönyvet és a szent-év aranyérmét.

Erzsébet főhercegnő, néhai Rudolf trónörökös leánya, ki most Tirolban a Bozen melletti Griesben időzik, a legközelebbi napokban visszatér Bécsbe, mert a király óhajta, hogy az ünnepek alatt maga körül lássa a királyi család tagjait. Az ifjú főhercegnő jó szíve sugallatát követve, közelebb levelet írt Ruschek Antal győri eszperes-plebánosnak, az ismert egyházi írónak, ki a győri «magánosnők otthona» nevű intézetnek igazgatója, s kérte, vegye föl az intézetbe Bárány Irma úrhölgyet, ki szorult körülmények közt jutott s hozzá folyamodott. A kérelemnek természetesen megett a fogadtatja.

Budapest főpolgármesterének ünneplése. Most huszonöt esztendeje, hogy Márkus József, Budapest főváros főpolgármestere a város szolgálatába lépett. Ezt ünnepelte a főváros március 18-iki közgyűlése. A gyűlésen Radocza János kir. tanácsos és országgyűlési képviselő üdvözölte a polgármestert; Kléh István udvari tanácsos pedig bejelentette, hogy a nap emlékére a bizottsági tagok 18,000 koronát gyűjtöttek a főpolgármester nevére szóló alapítványképen, melyet a fővárosi tisztviselők

segélyező alapja gyanánt fognak kezelni. Márkus főpolgármester mély meghatótsággal köszöntö meg a közgyűlés üdvözletét.

A nemzetközi béke érdekében. A nemzetközi, interparlamentáris konferencia a nyáron Párisban fog tanácskozni. A konferencia magyar csoportjában gr. Apponyi Albert nagy buzgóságot fejt ki, hogy a világ összes sajtója szövetségbe lépjen a béke érdekeinek javára. E végből márczius 26-ikán a magyar sajtó képviselőiből álló értekezlet gyűlt össze Budapesten Jókai Mór elnöke alatt, mely alkalommal gr. Apponyi szokott ékesszólásával, fejtegette a nemes eszmét. S a magyar hírlapíró-csoport Jókai elnöke alatt azonnal meg is alakult. Másnap az interparlamentáris magyar szövetség tartott ülést gr. Apponyi elnöke alatt, s főleg a fontos kérdéssel foglalkozott, minő módosításokra és kiegészítésekre szorulnak a hágai békekonferencia határozatai. Gróf Apponyi egyszersmind bejelentette a magyar sajtó-csoport megalakulását, s indítványozta, hogy a szövetség elé nemzetközi javaslat terjesztendő, mely szerint a szövetség felszólítja összes csoportjait, hogy saját államaikban a sajtónak a miennkel azonos célú csoportokká alakulását mozdítsa elő. Ezt egyhangulag el is fogadták, a miről gróf Apponyi levélben értesítette Jókait. Az ülésen jelen volt Széll Kálmán miniszterelnök, Perczel Dezső, a képviselőház elnöke, Szi-lági Dezső, Wekerle Sándor, gróf Csáky Albin, Horánszky, stb.

Zichy Mihály üdvözlő Székely Bertalanhoz. A Péterváron élő nagy magyar művész, Zichy Mihály, ki hazája minden művelődési mozgalmát folytonos figyelemmel kíséri, a mint értesült, hogy Székely Bertalan műveiből a Nemzeti Szalon kiállítását rendezte, a következő táviratban üdvözölte nagyérdemű kollegáját márczius 22-ikén: «Őszinte tisztelő és barátod csatlakozik üdvözölőd sorához. Tartson meg az Isten sokáig, erőben és egészségben, Zichy Mihály.» — Székely Bertalan, kit nagyon megillette a gyöngéd figyelem, meleg hangú sorokban köszönte meg a messzeföldről jött szives üdvözlőket.

Ludvigh Ákara emlékezete. Szepest-Béla városa szoborral akarja megörökíteni jeles szülőltőjének, Ludvigh Jánosnak emlékeztétét. Ludvigh János, Ludvigh Gyulának, a magyar államvasutak elnök-igazgatójának édes atyja, eleintén a XXI. szepesi városnak, aztán pedig Iglónak volt országgyűlési képviselője. Később a magyar táborban volt kormánybiztos, majd a házszabályok tábla bírja. Világos után Brüsszelben telepedett meg, hol a magyar emigrációnak egyik nagy tevékenységű embere lett, ki mint publicista is sokat írt, s haza jövőn, mint a «Hon» vezérkiszikrója és országgyűlési képviselő folytatta hazafias munkásságát.

Magyar művész Rómában. László Fülöp, a hírneves arcképfestő befejezte Rómában XIII. Leo pápának és Rimpolla bíróknak államtükörének arcképét. A pápa kétszer ült László előtt magánlakostályában. Még Lenbach előtt is csak egyszer ült a szent atya. Az arckép, mely a budapesti szépművészeti muzeumban készül, a pápát karosszékben ülve ábrázolja. Három napig volt kiállítva Rómában, Fraknói Vilmos püspök palotájában, a hol az összes főpapok és a Rómában élő arisztokrácia tagjai megtekintették. A két arckép a párisi kiállítás magyar osztályának egyik érdekessége lesz.

A posta és táviró egyesítése. A magyar posta-és táviró-intézet egyesítésének nagy műve, melynek keresztülvitelét Baross Gábor már 1887-ben kezdette meg a budapesti főpostahivatal és központi táviróhivatal egyesítésével, márczius 17-ikén végleg befejeztették. A posta-és táviró-tisztviselőknél megünnepelték e nagyfontosságú eseményt. Az Andrássy-úti Klivényi-féle vendéglő dísztermében 250 terítéki lakoma volt, melyen Demény Károly igazgató, David Endre felügyelő, a Kassára távozó főnök és Józsa Lajos főfelügyelő, az új főnök voltak jelen, s velük a székesfővárosi tisztviselői kar színe-java.

HALÁLOZÁSOK.

Báró ATZEL BÉLA, a magyar előkelő társaság egyik legvilágosabb, legtevékenyebb s áldozatkész tagja, s a nemzeti érzésnek is lankadatlan buzgalmú ápolója, ki a fővárosi társadalmi életének emelése,

A PETŐFI-EMLEKTÁBLA LELEPLEZÉSE POZSONYBAN. — Thy Kálmán beszédét mond.

fejlesztése körül annyi maradandó érdemet szerzett, elhunyt márczius 29-én Budapesten 50 éves korában. Nagy veszteség az előkelő ízlésű, nagy műveltségű és ritka tevékenységű férfi halála. Ő emelte a fővárosi klub-életet is arra a nagy fejlődésre, melybe az utóbbi években jutott. A fejedelmi berendezésű Park-klub az ő alkotása s az Országos Kaszinó is ő alakította át a társas élet fényes otthonává. A művészi ízlés terjesztését, a magyar nemzeti, társadalmi erő fejlesztését tüzte ki ezéül, s tollal, szóval, tettel dolgozott eszméi megvalósításán. Egyedül a politikai téren is működött, s nyolcz évvel előzt az országgyűlésen a budajki kerületet képviselte, de a politikát hamar föleselerte a társadalmi tevékenységgel, s itt fol is találta becsapva méltó terét. A szeretetreméltó, gavallér férfiú a télen sokat szenvedett asztmában, s a francia Rivierán kerestett enyhülést. Márczius 13-ikán érkezett haza, s itthon influenzás tüdőgyulladásba esett, mely pár nap alatt véget vetett életének. Özvegye Glinai Germaany Ilona, a román szénász tagjának, Glinai Germaany Györgynek leánya, s két fia Elemér és György gyászolják. Halála mely részvétet támasztott mindenfelé. Alig van valaki a városban, a ki ne ismerte volna. A legközelebbi órában már nagyon sokan fejezték ki részvétüket személyesen, vagy írásban a gyászoló családnak. A részvétnyilvánítók közt az első volt Széll Kálmán miniszterelnök és báró Fejérváry miniszter. Az Országos Kaszinó, a Nemzeti Kaszinó, a Park-klub, az Otthon és a Budapesti Ujságírók Egyesülete, melyeknek alapító tagja volt, gyászlobogókat tűztek ki. A városi tanács a keresei-úti temetőben díszsírhelyet jelölt ki. A halottat a Park-klubban helyezték ravatalra s a temetést márczius 31-ikére tűzték ki.

JOUBERT JAKAB PÉTER, a boer hadak fővezére, Transzvál köztársaság alelnöke, márczius 27-ikén meghalt 66 éves korában. Halála nagy csapás a boerok szabadságharcára annál is inkább, mivel éppen a mostani válságos pillanathoz közeledett, midőn oly nagy szükség lett volna az ő nagy tehetségeire. Életének gyomorjag vetett véget, mely már régebb ideje ostromolta. Ezért utóbb vissza is vonult a csatától, hova azonban, javulást érezvén, éppen újra vissza akart menni, midőn márczius 25-ikén rosszul lett, s 27-ikén este pedig meghalt. Az angol lapok is nagy tisztelettel írnak katonai és polgári erényeiről.

ZSOLNAY VILMOS temetése múlt vasárnap délután ment vége Pécsét, ott volt az egész város, de voltak sokan Budapestről is, különösen művészek és építézők. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter Abonyi Emil miniszteri tanácsos által képviseltette magát, és kisorsított küldött Zsolnay ravaszította magát, a gyászféltayollal bevont gázlámpák, a végig égtek a gyászféltayollal bevont gázlámpák, a gyász munkái pedig kálispajkon gyászféltayollal és égő gyertyával a kezükben sorfalat állottak. A bezenetelték Hettyey Sámuel kiváló fényes segédlettel végezte. Majd Littke József, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, néhány szóval elbűszítatta a

halottat. A nagy gyászmenet eleje már rég a temetőben volt, mikor a halottas kocsi a gyáruvarról elindulhatott. A pécsi kereskedelmi kamara külön gyászjelentést bocsátott ki, valamint a város is. A kamara egyhangúlag elhatározta, hogy a várossal karöltve, Zsolnay Vilmosnak emlékszókat emel, s az e célra való gyűjtést 2000 koronával megnyitja. Az adakozások már is szépen gyűlnek. — Zsolnay alig pár heti betegsége után hunyt el. Még beteg is minden nap megnézte gyárában a párisi világiállásra készülő remek tárgyakat és folyton rendelkezett.

MALÁTH BELA temetésén, mely márczius 25-én ment vége, a fővárosi irodalmi világ sok tagja volt jelen, a régi honvédek pedig testületileg kísérték ki egykori vitéz bajtársukat utolsó nyugvóhelyére a keresei-úti temetőbe. Halálát a kiterjedt rokonság kívül özvegye szül. szentmiklósi és óvári Pongrácz Anna, gyermekei: Eszter, balázsfalvi Brencsán Géza, a főszerkesztő, Kamilla és Béla, valamint unokái ifj. Brencsán Géza és Károly gyászolják.

Nagyklopotivai Pogány Győző, Hunyádmegye nyug. főispánja, Dóván, 85 éves korában meghalt. Köszölgésként Nagy-Enyeden mint Alsó-Fejérmegyei aljegyzője kezdte meg. Később alispán lett és tiszteletét 1848-ig viselte. 1861-ben főispánná nevezték ki. Ebben az állásban szolgált 1879-ig, a mikor nyugalmába vonult. Alsó-Fejérből 1890-ben helyezték át Hunyádmegyébe. Több jótékony alapítvánnyal örököztette meg nevét. Halálát fia: Károly, Krassó-Szörénymegye főispánja, és János alsó-fejérmegyei bírtokos és kiterjedt rokonság gyászolja.

Gróf BENEDETTI VINCEZE, egykor világszerte emlegetett francia diplomata meghalt Párisban márc. 28-ikán, 83 éves korában. Benedettinek jutott az a végtelen szerep, hogy előkészítse a francia-porosz háborút. Akkor ő volt a francia nagykövet Berlinben, s ő állt elő Napoleón azon követelésével, hogy a spanyol trónra kijelölt Hohenzollern Lipót hercegnek Vilmos porosz király parancsolla meg, hogy soha el ne fogadja a spanyol koronát. Ezt a követelést Benedetti 1870 július havában Embsen föl hangon ismételte a porosz király előtt a fűrő sőtálóhelyén, s aztán oly nyersen kívánt újabb kihallgatást a királynál, hogy július 14-ikén a diplomáciai összeköttetés Francia-és Poroszország közt megszakadt, s nyomban rá francia részről a hadüzenet következett. Benedetti a császárság bukása után a nyilvános élettől egészen visszavonult.

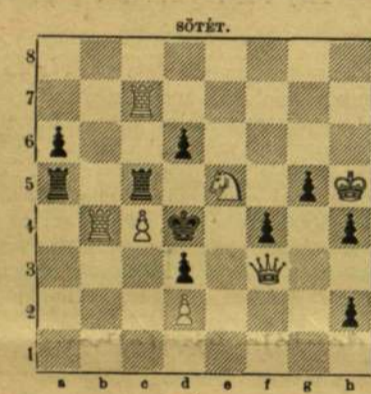
Elhunytak még a közelebbi napokban: PRÖBSTL PÁL, eszperes-plebános, aranyművész pap, újhartyáni plebános, 80 éves korában, Újhartyánban. — DEMETER János, ev. ref. lelkész, 74 éves korában, Martonyiban. Az elhunyt honvédtiszt volt a szabadságharcban, melynek harmincegy ütközetében vett részt. — BARÓCI János, ref. lelkész, ki az egyházi történelem terén irodalmilag működött, Hajdú-Böszörményben 66 éves korában. — KÖSA DÁNIEL, ó-apáti-i ref. lelkész, 75 éves korában. Ó-apáti-ban. — ÉDES VINCEZE, ref. lelkész, volt egyházmegye-

tanácsbíró és földbírtokos 66 éves korában. Az elhunyt tüzértizedes volt a szabadságharcban. — Szilárdi JAKÓ PÁL, 48-as honvédfőhadnagy, nyug. kir. járásbíró, földbírtokos, 77 éves korában, Derecskén. — UHLÁRIK JÁNOS, pénzügyi titkár, volt országos képviselő, 48-as honvéd, 72 esztendőskorában, Trencsénben. — SZABEL ALajos, nyug. pénzügyi számtiszt, régi honvéd, Nagy-Váradon. — DR. BAKÓ JÁNOS, Honfőgye nyug. főorvos, Budapest. — EGEDI Lajos, államvasuti nyug. főellenőr, 64 éves korában, Budapest. — Szoboszlai PAPP JÓZSEF, szatmármezei tiszteletbeli főszámvivő, a nagykarolyi takarékpénztár-egyesület felügyelő bizottságának elnöke, 35 éves korában, Nagy-Károlyban. — PAPP FERENCZ, birtokos, Kolozsmegye bizottsági tagja, 68 éves korában, Gyekén, honnan Moesra, a családi sírkertbe szállították. — Kovács László, 48-as honvédszázad főhadnagy, a maratonfalvi Kovács-család utolsó férfi tagja, 82 éves korában, K. Martonfalván. — FUGER Béla, kismartoni polgármester, 66 éves korában, Kismartonban. — SCHIFFER JÓZSEF, iváncsai földbírtokos, 85 éves korában, Iváncsán. — ZAVODSZKY JÓZSEF, a központi állampénztár pénztárnoka, Budapest.

BACHMANN MIHÁELA, az esztergomi Szent Anna-kolostor főnöknője, 65 éves korában meghalt. Előbb a szatmári anya-zárda tanítónőjének volt tanárnője. — Nemespáni BARTA BÉLÁNÉ, szül. Budnyánszky Emma, a budapesti itéltőtanács elnöknője ötéves, 71 éves korában, Jászfalun. — TOKÉY JENŐNÉ, szül. Török Izabella, 30 éves korában, Makón. — ÖZV. Hlatkay KÁROLYNÉ, 72 éves korában, Temesvárott, Hlatkay Endre, a nagyváradi ügyvédi kamara elnöke, a boldogultban édesanyját gyászolja.

SAKKJÁTÉK.

2160. számú feladvány. Schiffer V.-től.

Világos indúl s a harmadik lépésre matot mond.

A 2144. számú feladvány megfejtése Feigl M.-től.

- 1. Vd1-d1 ... Sd5-d4 : (a) 1. ... Fb2-d4 : (b) 2. e2-e4 ... b4-c3 : e. p. 3. Vd1-f3 ... Kd5-e6 4. Vd1-b3 ... t. sz. 3. Hd6-e8 t. sz. 4. V v mat. 4. V v. H v. f4-f5 mat. 1. ... c5-d4 : (c) 1. ... Hg6-e7 2. Hd1-f3 ... Kd5-e6 3. e2-e4 ... b4-c3 : 3. Vd1-f3 ... stb. 3. Vd1-f3 ... stb.

Helyesen fejtették meg: Budapest: K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — Liptóvárt: Hoffbauer Antal. — Kecskeméten: Balogh Dénes. — Lovonozon: Demeter József. — A pesti sakk-kör.

Szerkesztői üzenetek.

A megjött vándormadarak Rajz. Tulajdonképen nem egyéb ez, mint száraz természetrajzi dolgozat, mely egyszerűen előadja, hogy tavasz kezdetén milyen sorrendben érkeznek meg a bázis, gojzer, szárcsa és egyéb madarak. De hát az ilyesmik így elmondva, csakis valamely szakközlönyben volna helyén, bár hogy még ott is helyet foglalhatna: arra nézve sincs a közleményben semmi olyan adat, vagy részlet, a mi már régóta ismeretes ne volna.

Itthon. Nincs benne semmi új; de a mi benne van, az meleg közvetlenséggel fakad a szerző szívéből. Ha lehet, sort kerítünk rá.

Kakuk madár zold erdőben. Szívesen elmondanók részletesen kifogásainkat; csakhogy az el nem fogadott verseket megsemmisítjük, emlékeztetel pedíg annál kevésbbé tarthatjuk, mert számunk évenként több ezre meggy.

Lendva, K. M. A lapokat a kiadóhivatal mindig idején feladja. A legutóbbin kívül más levelet mi nem kaptunk. A gazdasági hasznos tudnivalókat köszönettel vettünk s azt társalpunk a 'Politikai Ujdonságok' gazdasági mellékletében fogjuk felhasználni. Nem közzélhetők: Mi rémitől. Miért? Gyarló kísérletek, kritikára sem méltók. — Kifosztva. Sok erővel kezdődik, később azonban disharmoniaiba vész. — Az életből. Se nem igaz, se nem szép. — Régy birkózom. A rajta átvonuló keseri hang túlzásba csap, itt-ott a jóízű rovársára. — Émlékezétek. Nem valami sokat érő kísérlet. — Oh évezéd-e már. Külső formája elég ügyes, tartalma azonban zavaros. — Egy sugár. Nincsen. Az ifjúsághoz. Egyik nem válik be. — Utolsó búcsúdalt. Vád. Te vagy. Petőfész. Az ényezet. Bucsuó anyámhoz. Panas. Szívem bújja. Virág-szalak.

KÉPTALÁNY.

A 'Vasárnapi Ujság' folyó évi 11-ik számában közölt képtalány megfejtése: Az nem merül el, a ki erejét ismeri.

Felolós szerkesztő: Nagy Miklós.

Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Kaplony-utca 9.

SZENÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

párisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest, IV., Bécsi-utca 4. Raktárunk található a legszebb és legnagyobb választék divatos selyemkelmék, csipkék és szalagok, valamint gyöngy-tülkszek, point lace-ruhák és point lace-kelmékből. Fekete, fehér és színes selyemkelmék 83 krtól 14 frig. Poulard-, Pongis- és Satin Liberty-selymek 65 krtól kezdve. Angol mosóselyem 80 cm. szélességben 1.25 krtól kezdve. Minták kivántra készséggel szolgálunk.

Mirtus crème

bőrfinomító szépségt, üdítő (zsírmentes és ártalmatlan) arcs- és kézi crème, eltávolít minden bőrhíbat sepiőt, bőrhámlást, pattanást. Kis tégely 50 kr, nagy tég. 1 frt.

3 kiállítási kitüntetés. Hozzá Pulcheradin szappan 40 kr, poudre 50 kr.

Készít, szétlődi az Apostol gyógyszerár, Budapest József-körút 64 c.

Crème Ideale

a bőr szépség ápolásához, mely az eddigi készítményeket minál is szépségesebb tisztán tisztán kimunkalatosan van összehállítva, nappal is sikerrel használható. Egy tégely ára 50 kr. Crème Ideale szappan — legkedveltebb virágillatokat tartalmazza a legfinomabb esszenc-telekből készült. 1 db 35 kr, 1 doboz 3 db 1 frt. Ideale-Hőlgypor — virágillatokból készült, helyettesíti a hőlgypornak, bőrszépítőszert. Ezen Hőlgypor Ideale jól tapad a egykorlatosabb szemek is képtelenek a bőr porca voltát feloldani. Egy doboz ára 1 frt 50 kr. Naponta postai szállítással minden irányban. SCHWARTZ illatszertára Temesvár 8001 (Higyen. osomet. Laboratorium.)

50 zenedarab:

legújabb tánczos, kuplék, magyar dalok, mtdalok stb. zongorára énekelgyönyörű letéltén 1 frt, bérmente 1 frt 15 kr. 8545 GERŐ IMRE kiadómál, Bpest, Erzsébet körút 52.

Michelstädter S. E. és H.

Sajátkészítményű cipők nagy raktára Váci-utca 3. sz. BUDAPEST, Erzsébet-körút 45.

'Triumph' cipők — gombolás, fűrés és rug nélküli — egyedül készítője. Dr. Högys-féle asbest-talpbetéttel ellátott cipők nagy raktára. 8477 Fiók-telepek: Debreczen, Becekerek, Sopron, Újvidék, Zágráb, Brassó, Varaszd, Szatmár. Minden cipő talpába az ára bele van nyomva.

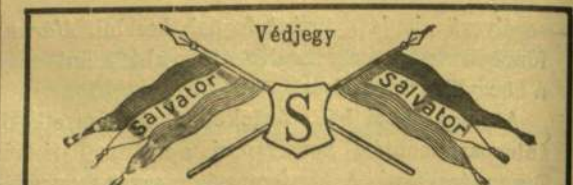

fejlebb! — 4 méter — postabér és vámmentesen szállítva! Minták kiválasztására, nemkülönbön fekete, fehér és színes 'Henneberg-selyem' blousok és ruhákra alkalmas, 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN.

Cs. és kir. udvari-szállító.

Vese, húgyhólyag, húgydara és kövszénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a Lithion-forrás

Salvator

kittünő sikerrel rendelve lesz. 7523 Húgyhajtó hatású! Kellemes ízű! Könnyen emészthető! Kapható ásványvízkezesedekben és gyógyszerárakban. A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen. Budapest, főraktár Édeskuty L. urnál.

Alapítottatott 1865-ben.

A legjobb bel- és külföldi zongorák, pianinók és harmoniumok legelőszöbben kaphatók

Nagy köleszőnő-intézet. Arjegyzék ingyen.

Magyar királyi államvasutak.

Pályázati hirdmény.

Az alolított igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1901 évben szükséges vasúti talpfák szállítást biztosítani kívánván, ezenem nyilvános pályázatot hirdet

- a) 10,000 drb. 270 cm. hosszú I-es rangú fenyő talpfák, b) 760,000 drb. 250 cm. hosszú I-es rangú, és c) 400,000 drb. 220 cm. hosszú II-es rangú tölgy- vagy bükkfalpa szállítására. Kedvező árak mellett a b) és c) alatt érintett talpfák szállítása három évi időtartamra is biztosítatik. A szállításra vonatkozó részletes módozatokat ma gába foglaló 'Pályázati felhívás' valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál, az országos iparügyiürelnél, a kereskedelmi muzeum igazgatóságánál, valamint a m. kir. államvasutak üzemeltető-székeinél megtekinthető és a m. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési (A. III.) szakosztálynál (Budapest, Andrassy-út 73. sz. II. em. 44. ajtó) kapható. A pályázati feltételek kiegészítő részét képező általános és különleges feltételek a m. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtartáránál szerezhetők meg. A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás m. kir. okmánylyévallyel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékon ezen felíratl: 'Ajánlat 13312/900. számhoz' ellátva, legkésőbb folyó évi április hó 28-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályában átadandók, illetve posta útján elő beküldendőek. Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5%-a készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban az ajánlatok benyújtására kitézött határidőt megelőző nap déli 12 óráig az alolított igazgatóság budapesti főpénztáránál letendő. Később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem pontosan és nem a részletes módozatok betartása mellett tételnek, valamint az olyanok is, a melyekre nézve a előirt bánatpénz le nem tételnek, nem vétetnek figyelembe. Budapest, 1900 márczius hó. Az igazgatóság.

BUDAPESTI GYÁRAK ÉS CZÉGEK.

!! Uj találmány-ra!! szabadalmat eszközöl és értékesít, védjegyet lejtromoztat a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat Budapest, VII., Erzsébet-körút 17/V. — Találmányok finanszirozása. — Felvilágosítás díjtalan. 8593

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zalogkölesön Részv.-társ. Befizetett részvénytöke: 10.000.000 korona. 8544 Központi irodája és váltótulaja: Budapest, VI. kerület, Andrassy-út 5. Fiók: IV., Koronaherczeg-utca 11. szám. Zalogház fiók: IV., Károly-körút 18. VII., Király-utca 57., VIII., József-körút 2. IV., Szilbárus-utca, a főpostával szemben. Előleg betéteket takarékbetét könyvekkel és pénztárjegyek ellenében 4%-os kamatozással, valamint folyószámlák (chequeshámlák). — (A 10%-os betétkamatlós az intézet fizeti.) Megbízásból teljesíti mindenféle értékpapírok vételét és eladását a legelőnyösebb feltételek mellett.

WACHTL és TÁRSA IV., Régi posta-utca 4. 8347 Egy fényképészeti gép a legzebb ajándék. — Passe-partouts és rámak a legjutányosabb árakon. — Arjegyzék ingyen és bérmente.

'Wagner-féle szab. gyorsan száradó festék' 8445 10 perczen belül szárad és csontkeményebb válik, minden tárgy befestésére alkalmas. — Egyedüli gyáros: Strobentz Károly VI., Szabolcs-utca 4. — Telefon 21.

KNUTH KÁROLY mérnök és gyáros. Cs. és kir. lensege József főherceg udvari szállítója. Gyár és iroda: Budapest, VII., ker., Garay-utca 10. Központi viz-, lég- és gőzfűtések, légszesz- és vízvezeték, csa-tornázások, szellőztetések, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb. Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek. 8346

A Budapesti

Központi Tejcarnok Szövetkezet

tejét ezentul új elzárásu palackokban hozza forgalomba, hogy a tapasztalviszáléslesek (hamisítás és más származtásán tejjel való újból megtöltése a palackoknak) megszűntessenek. Közvetlen házhozszállítás készpénzfizetés és elővétel mellett. Leszállított árak. A teljes tej literje az eddigi 30 fillér helyett ezentul 25 fillér. 50 literre szóló jegyfűzet előre váltása esetén 24 fillér. Ezen jegyfűzetek a szövetkezet pénztáránál kaphatók.

VII., Rottenbiller-utca 31. sz.

A palackok parafalemez betéttel ellátott staniol kupakkal vannak ellátva. Minden kupak föltétlén a czég és a kibocsátás napja van kinyomtatva. Más kiállításu vagy sérült kupakkal elzár palack nem eredeti töltésű a visszautasítandó. Tejszin, vaj és turó is vitetik közvetlen házhoz kisebb adagokban. 8634

Fényképfelvételek

műteremben és házon kívül, épületek, tájképek, interieurök, gyártelepek, állatok stb. Sokszorosító műintézet. Tervek sokszorosítása, photolitografia-, autografia-, litografia- és fénymásolati uton, ugyszintén czinkografiai munkálatok jutányos árban elvállaltatnak KLOSZ GYÖRGY udv. fényképészeti műintézete által 8404 Budapest, VII., Városligeti-fasor 49.

CHOCOLAT MENIER

A világ legnagyobb gyára. 50,000 kilo. Kapható minden fűszer-Naponkinti eladás és csamege-kereskedésben és czukrászdában. 8577

Nehézség. FELTÜNÉST

A ki eskorban, görsekkben és más ideglajokban szenved, kérjen ezektől szűd fűszert. Küldi ingyen és bérmente a Schwaben-Apotheke Frankfurt a.M.

kehl általánosan a mi eddig felül nem haladott schweizer fekete acél-óránk remont. Sav. (ugróféld) pontosan járó művel, másodperczer szabályozva és 3 évi jóállással. Ez óra, mely díszes és szolid kivitelű, arany-szerű, valódli double-arany, korona és nyakló, új foglalyán-mutatókkal és számtalan elismerő-nyilatkozattal kiüntevé, elegáns és előkelő, Valódság jéllül jóállási bűlyeggel ellátva, különösen mint használati óra megőrzendő, katonák és hivatalnokoknak szű. nélkülözhetetlen. Mindenki, az is, a kinek aranyórája van, félre teszi azt és helyébe a mi fekete garancia-óránk. Ára csak 6 frt, porto- és vámtmenten. Ugyanaz valódli double-aranybűttel (mint a rajzon) 7 frt 30 kr. Néi órák fekete acéllól nyitva 7 frt 30 kr. Hozzávaló uri vagy néi double-arany lánc 3 koronás 10 krtól kezdve. Szállítási udvétel. Meg nem feleli visszatételük. Levélporto 25 fillér, kártya 10 fillér.

Establishment d'horlogerie in Basel (Schweizer) Fr. Genf. Társas-társaság. A legmagasabb arisztokratia szállító. Legjobb beszerzési forrás ismétlődők részére. 8629

KIVÁLÓ ERŐSÍTŐ-SZER. Farbenafricken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld. SOMATOSE husból készült és ennek tápanyagait tartalmazó izetlen, könnyen oldódó. Alkalmazható készítmény a legkiválóbb erősítő-szer nyenge és a téplálkozásban elmaradottaknak, ideg-, mell- és gyomorbetegségeknél, beteglegységeknél, angol körhurut szűd di gprmegeknek üdülőknek, nemkülönbön Vas-Somatosen alakjában a sápkörosoknak lesz ajánlva az orvosok által Vas-Somatosen nem egyéb 2% szerves összetételű vasat, a milgen alakban a vas az emberi testben van jelen, tartalmazó Somatosen. Somatosen rendkívül gerjeszt az étvágyat. Raktáron van az összes gyógyszerárakban és gyógynagykereskedésben.

Készít kitünő minőségű clichéket mindennemű nyomtatványhoz, mindenféle kivitelben. Legjutányosabb árak. Telefon 62-79.

Fényképfelvételek.

Szépség és egészség.

Étrvagytalanság és Gyomorgyengesség Váltólász és hideglelés ellen legelőnyösebb és legelőtelmesebb szer, különösen gyermekeknl, klt a leserri chinin mtdégy beveneni nem tudják a Rozsnyay M.-féle Chinineczkorka és Chinesesokoládé melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1890-ben Fiumében pályá díjjal Roszornyay. Értékelés kammatlósított Szoknyayunk. Mindenki csak a Rozsnyay M.-féle pályabeszorozott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírára Rosznyay Mátyás névelésű aláírása olvasható. 8400 A t. cz. község szives figyelmébe ajánljuk, hogy minden készítményeink törvényesen bejegyzett védjegyyvel vannak ellátva, mely az aradi szabadságharcot ábrázolja. Kapható: ROSZNYAY MÁTYÁS gyógyszerárában Árad, Szabadság-tér. Budapest: Török József és dr. Egger Leo 'Nádor' gyógyszerárában, valamint minden magyarországi gyógyszerárban.

VUKOVÁRI

arcztisztító kenőcs mely arczenőccsel a használati utasítás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruló és fiatal kinészt kölcsönöz. VUKOVÁRI bűrszépítő szappan mely arczenőccsel a használati utasítás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruló és fiatal kinészt kölcsönöz. Egy nagy tégely ára 1 kor., 60 fill., kisebb 1 kor., szappan 1 kor. Utánzásoktól óvakodjunk! Csak Krajcsovic Alál Vukováron készített kenőcs látható. Minden tégelyen Krajcsovic, a készítő arsképe látható. Főraktár: Török József gyógyszerár Budapest, Király-u. 42. és Andrassy-út 29.

Selyem-Blousok 2 frt 40 krtól

Kifogástalan ifjú arcyszint
 Őn csak a Kiehlhauser H.-féle
GLYCERIN-CRÈME
 Párisi hölgypor

és az elismert jósgú szappanok használata által ér el.
 Raktár: Török József gyógsz. Budapest.

Azonkívül kapható minden gyógyszerárban, drogistánál és illatszerekedésben.
 8295

Legjobb és leghíresebb pipere hölgypor: a
La VELOUTINE 6959
 Különleges Rizspor BISMUTTAL VEGYITVE
CH. FAY, ILLATSZERÉSZ.
 PARIS - 9, rue de la Paix, 9 - PARIS.

OSAN szájnak és fogaknak
 a legjobb szer a szájgigiénia és fogaknak
 antiszeptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és sajátos összetételével fogva tuhaladja jóval az eddig ismert legjobb fogtisztítószereket. OSAN-szájvív-essencia ára üvegenként 1 kor. 76 fill. OSAN-fogpor dobozban 58 fill.

ROZSATEJ a legjobb a legégszesebb szájgigiénia és fogaknak
 üvege 2 kor. Hozzávaló Balsamin-szappan 66 fill.

Tanningene a legjobb hajfestőszer
 sötétzölke, barna és fekete színben. Ára 5 korona.

Fritsch Napraforgó - olajszippanja darabja
 Nándor 1 k. és 70 fill.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.
 Kétféle Londonban, Párisban, Brüsszelben, Konstantinápolyban, Philadelphiában, Bécsben stb. Szállítási utóvétől. Raktár gyógsz. ritárban, gyógsz. ritárban, illatszerekedésben, illatszerekedésben stb. Főraktár Magyarországon részben: Török József gyógszertára Budapest.

Mariska-crème
 a női szépség emelésére és fontatására teljesen ártalmatlan készítmény. Széplő, májfolt, himlőhely, pürné, pattanás, szárga arcszín, arcvörösség bámulatos gyorsasággal elmúlik, a legdurvább bőr is frissé, fiatalossá, bájosá válik. Kiszimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még korosabb egyéneknek is úde, bájos arc-szint kölcsönöz.

Egy tégely ára 1 korona 20 fillér.

Valódi **Capozin-kenőcs**
 rheuma, kősvény, ideges fájás, hűlés, idegbajok és mindennemű esontbántalmak ellen kitűnő hatású bizonyított szer. Számos elismerő és hálalrat közli:
 A legnagyobb megelégedéssel bizonyítom, hogy a Capozin-kenőcsnek egy, legfeljebb háromszori bedörzsölése után idült Rheumától minden esetben teljesen megszabadultam.
 Budapest, 1896 október 26.

Relkovitz Antal nyug. ezredes.
 Próbátégely 1 kor., egy nagy tégely 2 kor.
 Kapható a készítőnél
SZABADY JÁNOS gyógszertársulat
 VII., Danjanich-utca 2/B. 8572

Euthalin nélkül nincsen női szépség!
 Bekényszer és lemosásra egy percnyi idő elegendő, hogy a legpompásabb, eddig nem ért, hófehér arczsin elővarázsolassék. Euthalin báronyopuhává teszi a bőrt és eltávolítja az arczsin minden tisztátalanságát. Az osztrák gyógszertársulat vegyészeti laboratoriuma által kiállított bizonyítvány szerint teljesen ártalmatlan. Kapható gyógszertárakban, drogeriákban vagy illatszerekedésekben. 8884
 Ára kor. 1.60. - Főraktár Magyarországon részben: Török József gyógszertársulat, Budapest, VI., Andrássy-ut. 20. szám.

CACAO
SUCHARD

CHINA-BOR
SERRAVALLO, VASSAL
 gyengék, vérszegények és lábadozók számára.
 Kitűnő íz.
 Legjobban ajánlva és alkalmazva a következő tanácsok által: dr. Braun, Drasche, Kraft-Ebing, Monti, Moser, Neusser, Schütz, Weinlechner stb. 1000-nél több elismeréssel. Ára: 1/2 literes üveg fnt 1.20, 1 literes üveg fnt 2.20. Kapható minden gyógszertárban. 8542
 Serravallo J. gyógszertársulat, Triestben.

Miért vannak még emberek, akik a Kathreiner-féle Kneipp malátát kávét még nem használják, noha ez egy izet és egészséges kávéval?
 Mert nem tudja még mindenki, hogy mily nagy előnyökkel bír a Kathreiner kávé, a mely a kávénövény egy kivonata által a babkávét ízét és zamatját nyeri. Ő ezáltal felülmúlhatatlan módon magában egyesíti a hód malátakészítmény értékes egészségügyi tulajdonságait a babkávét kedvelt ízingerével. A Kathreiner Kneipp malátát kávé nagyobb rész mint pótkávé szolgál a babkávét, azonban tisztán élvezve is kitűnően ízlik. Mindentútt kapható, de nyitva soha sem lesz árusítva, s csak az ismert eredeti csomagokban valódi, a melyek Kneipp péter arczképét viselik és a nevet: Kathreiner.

BRAUSWETTER JÁNOS
 SZEGEDEN 1847.
 CS. ES. KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB. CHRONOMETER-ES MŰRÉS. FŐTALÁLÓJA A REMONTŐIR INGÁORÁKNAK STB. STB.
 JAVÍTÁSOK 5-ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

ÓRAK ÉKSZEREK
 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE
 KÉPES ARJEGYZÉK BÉRMENTVE.

Technikum Altenburg S./A.
 Gépezet, elektrotechnika és chemia számára.
 Tanműhely.
 Műsor díjmentes. 8500 Kormánybiztos.

Kwizda féle Korneuburgi marha táppor
 Baromgyógtan-étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhoknak. 8171
 40 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágy-hiánynál, rossz emésztésnél, tehéneknél a tej javítására és a tejtermelés megnövelésére. Ára 1/2 doboz 70 kr., 1/2 doboz 35 kr.
 Valódi csak a fenti védjegyvel. Főraktár Magyarországon részben: Török József gyógszertársulat, Budapest, Király-utca 12. szám.
 cs. és kir. udvari szállító, Korneuburg, Bécs mellett
Franz Joh. Kwizda
 kerületi gyógszertársulat Korneuburg, Bécs mellett

Különlegességek a szépitőszerek vegyészeti laboratóriumából
dr. Fischer Róbert-tól
 a vegytan tudora és szépitőszertársulat
 Wien, I., Habsburgergasse 4, 2. St.
Szörirtőszer
 (Epilatoire).
 Arcban, kezen, karokon stb. levő szörök vegyi úton az Epilatoire által irtatnak ki. Az eljárás egyszerű és fájdalom nélkül, a hatás lassú, de biztos. Az Epilatoire hosszabb használat mellett a szörök gyökereit teljesen tökéletesen teszi és a sarjadást biztosan megakadályozza.
 A különlegességek árai:
 Szörirtőszer (Epilatoire) a szörök teljes kiirtására és a sarjadást megakadályozására 1 kis üveg fnt 5.-
 1 nagy üveg ... 10.-
 Bőrszín-Pasta a szörök azonnali eltávolítására arczsinból, karról stb. darabonként ... 2.-
 Széplő-crém 1 tégely ... 2.-
 Ozon, vízben feloldva, 1 üveg (fél liter) ... 1.25
 Blondviz (Blondeur) 1 üveg (fél liter) ... 3.-
 Fo Hajfestőszer 1 doboz szőke egész feketéig 1 fnt 20 krtól 3 fntig és ... 5.-
 Poudre-Email napi arczpor három színben 1 doboz vörössel együtt ... 3.-
 Vörös nélkül ... 2.-
 Venus-víz szép tiszta arczbor elérésére, 1 üveg ... 2.-
 Szer az orv. vörösségre ellen, 1 doboz ... 2.-
 Széplő quartz-homok a bőr-alkák kiirtására ... 1.50
 Fűszerek, melyek az Ozon és az egyes különlegességek használatát szőke, ingen és bérmentve küldenek. A készítmények ártalmatlanságáról szóló bizonyítványok bárkinek betekintésére állanak, ugyancsak ezenyi közönségtől minden levelet minden világjából, feltétlenül szépitőszertársulatunkhoz küldjen, ingyen alát. Értékesítési órák: délután 9 óráig este 6 óráig. Raktár: Török József, Budapest VI., Király-utca 12.

VASÁRNAPI UJSÁG

14. SZÁM. 1900. BUDAPEST, ÁPRILIS 8. 47. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával együtt) egész évre 24 korona, félévre 12. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG (a Világkrónikával) egész évre 16 korona, félévre 8. A POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával) egész évre 10 korona, félévre 5. Külföldi előfizetőknek a postaiag meghatározott viteldi is csatolandó.

GRÓF SZÉCHENYI GYULA
 Ő FELSÉGE SZEMÉLYE KÖRÜLI MINISZTER.

Az Ő FELSÉGE személye körüli miniszter állása, mint tudva van, két hónap óta betöltetlen volt. Ezen idő alatt állandóan foglalkoztatta a közvéleményt az a kérdés: kit fog Ő Felsége választása a Széchenyi Manó gróf távoztával megüresedett helyre kijelölni. Most végre a királyi döntés véget vetett a találgatásoknak. A felség, Széll Kálmán miniszterelnök javaslatára, Széchenyi Gyula gróftól bízta meg a térsze vezetésével.

Az új miniszter nem új ember a közélet terén. Életpályájáról a következők fobb adatokat jegyezhetjük föl: gróf Széchenyi Pál es. és kir. kamarásnak és valóságos belső titkos tanácsosnak harmadik fia, abból a házasságából, melyet Zichy-Ferraris Emilia grófnővel kötött. 1829 november 12-én született. Iskolai tanulmányai bevégezte után még igen fiatalon a katonai pályára lépett, a mely pálya szinte hagyományosan kedvelt a Széchenyi-családban. Fitestvérei közül is öten szolgáltak a hadseregben, csupán egyik öcsese, Pál gróf, a volt földművelési miniszter volt e tekintetben kivétel. Gyula gróf, a Palatinus-huszárokhöz állt be, s 1848-ban hadnagy, majd rövid időn főhadnagy és végül kapitány lett. A prágai forradalom leveretése után Olaszországba ment a hadseregnek odarendelt részével. Nem sokkal ezután véget ér katonai pályafutása. Mint a Széchenyieknél rendszerint történni szokott (s ebben a nagy Széchenyi István járt elől példájával), a katonaságnál töltött idő gróf Széchenyi Gyula számára is csak előkészület, a munka és önfegyelmzés iskolája volt a későbbi szereplésre, mely előbb a társadalmi élet körében, majd a közpálya más-más terein várt reá. Mikor az abszolút uralom vége felé járt, Somogygyégyében találjuk őt, a hol hazafias hévvel

éleszi, táplálja a megye politikai és társadalmi törekvéseit és mozgalmait. Kastélya Marczaliban ez időtájt Somogy előkelőinek egyik fő találkozóhelye s a közéleti ügyek előkészítésének intező gócpontja. Ebben az időbe esik a megye virágzó gazdasági egyesületének alapítása, melyben szóval és tettel élénk részt vett. Azalkotmányoskorszak beálltával, Wenckheim Béla báró belügyministersége idején, Sopron megye főispánja lett és e méltóságában a megye kezeskeretét vitte ki. Három évi működés után Buzsáki belügyminiszter Bécsbe hívta meg udvari tanácsosnak. Mikor pedig József főherceg a honvédség főparancsnokává nevezett ki, gróf Széchenyi Gyula a főherceg fődarmestere lett. Ez állásából később a magánéletbe vo-

nult vissza, hogy családjának és gazdaságának éljen.
 Ő is, mint atyja, kétszer nősült. Első nejétől, az 1871-ben elhunyt Zichy-Ferraris Karolina grófnőtől, négy gyermeke maradt: Andor Pál gróf és Margit, Karolina és Paulina grófnők, kik — az utóbbi kivéve — mind házasságra léptek. Második nejevel, Klinkosch József Károly lovag leányával, a híres szépségű Paulával 1875-ben kelt egybe s e házasságból származott fia, Gyula József Pál gróf, jelenleg es. és kir. tengerész hadapród.
 Nagy családján kívül, melynek a grófszeretve tisztelt feje és központja, leginkább gazdasági ügyei foglalták el idejét. Marczali uradalma egyik mintagazdasága az országnak. Gyönyörű vadaskertje, kivált fácskánosa, messze földön híresek. Saját gazdasági ügyeinek intézésén kívül részt vett a Magyar Agrár-Bank vezetésében s annak alapítása óta alelnöke volt.

Koller utódai fényképe után.
 GRÓF SZÉCHENYI GYULA.

A királyi kegy többször részesítette nagy kitüntetésekben. Már régebbi idő óta es. és kir. kamarás, 1868 óta pedig valóságos belső titkos tanácsos. Ezenkívül mint magyar kir. főlovászmester zászlósrúli méltóságot is visel. A főrendiháznak e méltóságnál fogva, de vagyoni kiegészítés alapján is tagja s annak pénzügyi bizottságában is helyet foglal. Az első osztályú vaskorona-rend és számos külföldi rendjel tulajdonosa.
 Széchenyi Gyula gróf kevés beszédű, de erős meggyőződéssű ember. Itéletét egy hosszú élet tapasztalatain átszűrte, higgadt megmondoltság vezérli. A 67-es kiegyezésnek s e közjogi alapon a szabadelvű iránynak határozott híve, erős érzéssel a nemzeti haladás minden követelménye iránt. E meggyőződésének adta próbjáját legutóbb az egyházipolitikai harcok idejében, mikor a főrendiház szabadelvű tagjaival szavazott.
 Szilárd jelleme és vonzó egyénisége nemcsak Ő Felsége előtt tetté kedvessé, hanem a budapesti és bécsi előkelő társaság osztatlan

Első es. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR
 Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120. (saját házában).
 Arany érmeikkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya, és gyári társulatok, építési vállalatok, éjtőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mézben feloldhatók, száraz állapotban porakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállítatnak, és a mi a festék színtisztségét illeti, azonos az olajfestékekkel. 8646
 Mintakártya, ugyancsak használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.